İMANI ÇABUK ANLAMAK

.II.

Bu, Rabbinin dosdoğru yoludur.
Öğüt alıp düşünmesini bilen bir topluluk
için ayetleri böyle birer birer açıkladık.
(En'am Suresi, 126)

HARUN YAHYA

Biz bunu (Kur'an'ı) senin dilinle kolaylaştırdık, takva sahiplerine müjde vermen ve direnen bir kavmi uyarıp-korkutman için.
(Meryem Suresi, 97)

Ey insanlar, Rabbinizden size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa ve mü'minler için bir hidayet ve rahmet geldi.
(Yunus Suresi, 57)

Allah size ayetleri açıklıyor; Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.
(Nur Suresi, 18)

Ey insanlar Rabbinizden size 'kesin bir kanıt (burhan)' geldi ve size apaçık bir nur (Kur'an) indirdik.
(Nisa Suresi, 174)

YAZAR HAKKINDA: Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 57 ayrı dile çevrilen yaklaşık 250 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

بسم الله الرحمن الرحيم

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın

olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Temmuz 1999
İkinci Baskı: Ocak 2001
Üçüncü Baskı: Kasım 2005
Dördüncü Baskı: Haziran 2006

ARAŞTIRMA YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İş Merkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul
Tel: (0 212) 629 06 15

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İMANI ÇABUK ANLAMAK .2.

Bu, Rabbinin dosdoğru yoludur.
Öğüt alıp düşünmesini bilen bir topluluk için
ayetleri böyle birer birer açıkladık.
(En'am Suresi, 126)

HARUN YAHYA

OKUYUCUYA

● Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

● Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedir. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

●Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

● Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

● Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

● Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

● Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

İÇİNDEKİLER

1♦ Müminlerin alçakgönüllüğü nasıldır?

Alçakgönüllü olmak, Kuran'da önemli bir mümin özelliği olarak geçer. Allah ayetlerinde müminlere alçakgönüllü olmalarını emreder. Büyüklenen ve şımarıp azgınlık yapanların da Allah tarafından sevilmediği yine ayetlerde haber verilir.

Müminler, Allah'ın herşeyi yarattığını, herşeyin tek sahibi olduğunu ve insanlara tüm nimetleri verenin O olduğunu bilen insanlardır. Dolayısıyla bir mümin Allah karşısındaki acizliğinin farkında olduğu için yersiz bir büyüklenme ve kibir içine girmez. Ne kadar güzel, ne kadar zengin, ne kadar zeki, ne kadar itibarlı olsa da bunlardan dolayı böbürlenmez, çünkü bunları ona Allah'ın verdiğini bilir. Bu yüzden müminlere karşı da tavrı daima tevazulu olur. Kendi özelliklerini ön plana çıkarmaya, sürekli güzel yönlerini vurgulamaya çalışmaz. Çünkü yaptığı herşeyin karşılığını yalnızca Allah'tan bekler.

İnkarcıların yeryüzünde büyüklenmesinin aksine, tevazu sahibi müminler alçakgönüllülükle hareket ederler ve bu tevazuları dış görünüşlerine de yansır. Allah müminlerin tevazulu tavrına bir ayetinde şöyle dikkat çekmiştir:

O Rahman (olan Allah)ın kulları, yeryüzü üzerinde alçak gönüllü olarak yürürler ve cahiller kendileriyle muhatap oldukları zaman "Selam" derler. (Furkan Suresi, 63)

Bu ahlaklarının sonucunda Allah müminleri cennetle müjdelemiştir:

...İşte sizin ilahınız bir tek ilahtır, artık yalnızca O'na teslim olun. Sen alçak gönüllü olanlara müjde ver. (Hac Suresi, 34)

2♦ Boş ve yararsız şeylerden yüz çevirmek nasıl olur? Neler "boş ve yararsız"dır?

"Boş ve yararsız şeylerden yüz çevirmek", insanın sadece Allah'ın rızasını kazanacağı davranışlarda bulunmasıyla mümkün olur. Mümin dünyada kendisine verilen süreyi çok iyi değerlendirmesi gerektiğini bilir. Çünkü bu dünyada yaptığı işler sonucunda ahirette sonsuza kadar konaklayacağı yer belirlenecektir. Bu yüzden her yaptığı işle ahirete yönelik bir hayır kazanmaya çalışır. Elbette her insan gibi konuşur, eğlenir, yemek yer, güler, düşünür, çalışır ama bunları yaparken aklında hep insanlara, dine menfaat sağlayacak hayırlı düşünceler vardır.

Ayrıca yaptığı her hareket bir amaç üzerinedir. Daima kendisine Allah'ın hoşnutluğunu en fazla kazandıracak işe yönelir. Bu konuyu şöyle örneklendirebiliriz: Araba motorlarının gücü hakkında sohbet etmek her insanın yapabileceği bir şeydir. Ancak bir mümin, yapması gereken daha aciliyetli işler varken, saatlerce bu konu üzerinde konuşmaz. Aynı şekilde bir mümin, yanında Allah'ın dinini anlatabileceği bir insan varken, onunla uzun süre bir spor karşılaşmasında hangi tarafın kazanacağı üzerinde de konuşmaz. Çünkü o anda öncelikli olan, o kişinin Allah'ın varlığını, büyüklüğünü, cennete layık olabilmek ve cehennemden sakınmak için neler yapması gerektiğini öğrenmesidir.

Kısacası mümin, dinin ve Müslümanların menfaatini ilgilendirmeyen konularda ne uzun süreli bir konuşmaya dalar, ne de bu konulara gereğinden fazla vakit ayırır. Dünyayla ilgili her konuda iyi bir ayrım yaparak, zamanını çok iyi değerlen-

dirir. İçinde bulunduğu anda neyin "boş iş" neyin faydalı şey olduğunu ise vicdanını ve aklını kullanarak ayırt eder ve bu konuda taviz vermez. Kuran'da bir müminin "boş söz"le karşılaştığındaki tavrı şöyle haber verilir:

'Boş ve yararsız olan sözü' işittikleri zaman ondan yüz çevirirler ve: "Bizim yapıp-ettiklerimiz bizim, sizin yapıp-ettikleriniz sizindir; size selam olsun, biz cahilleri benimsemeyiz" derler. (Kasas Suresi, 55)

3♦ Kuran'daki temizlik anlayışı nasıldır?

Müminler fiziksel olarak tertemiz insanlardır. Bedenleri, yedikleri yiyecekler, giydikleri giysiler, yaşadıkları ortamlar her zaman temizliği ve düzeniyle göze çarpar. Bulundukları her yeri Kuran'da tarif edilen, tertemiz cennet ortamlarına benzetmeye çalışırlar.

Allah müminlerin temizlik anlayışının nasıl olması gerektiğine, aşağıdaki ayetlerde dikkat çekmiştir:

Elbiseni temizle. Pislikten kaçınıp-uzaklaş. (Müddessir Suresi, 4-5)

Ey iman edenler size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiyin... (Bakara Suresi, 172)

… Bana hiçbir şeyi ortak koşma, tavaf edenler, kıyam edenler, rükua ve sücuda varanlar için Evimi tertemiz tut. (Hac Suresi, 26)

4♦ *Kuran'da manevi temizlikten de bahsedilir mi?*

Allah Kuran'da insanın ruhen temiz olmasından da bahseder. Nefsindeki kötülüklerden uzak duran, nefsini arındırıp temizleyen insanların kurtuluş bulacağına dikkat çeker:

Sonra ona fücurunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp-temizleyen gerçekten felah bulmuştur. (Şems Suresi, 8-9)

İnsanın manevi yönden temiz olması, ayette bildirildiği gibi nefsinin emrettiği kötülüklerden tamamen uzak durmasıyla mümkün olur. Manevi yönden temiz olan kişi, samimi bir imana, huzurlu bir ruh haline sahiptir. Yaptığı her iş gibi, her düşüncesi de hayırlıdır. Karşısına çıkan her olayda Allah'tan razı olmuş bir tavır gösterir. İçi de dışı ile birdir. Ayrıca Allah'tan gelen herşeyin kendisi için mutlaka hayırlı olduğunu bilir.

Böyle insanlar nefislerindeki pisliklerden arınan insanlardır ve Allah Kuran'da bu insanların güzel bir sonla karşılaşacaklarını haber vermiştir:

... Sen, yalnızca gayb ile Rablerinden 'içleri titreyerek-korkmakta' olanları ve dosdoğru namazı kılanları uyarırsın. Kim temizlenip-arınırsa, artık o, kendi nefsi için temizlenip-arınmıştır. Sonunda dönüş Allah'adır. (Fatır Suresi, 18)

Doğrusu, temizlenip arınan felah bulmuştur; (A'la Suresi, 14)

5♦ Kıskançlığın Kuran'daki yeri nedir?

Haset, Kuran'da kınanan bir tavırdır. Allah, deneme maksadıyla, insanların nefsini kıskançlığa eğilimli olarak yarattığını, fakat müminlerin bundan sakınmaları gerektiğini Kuran'da bildirmiştir:

... Nefisler ise 'kıskançlığa ve bencil tutkulara' hazır (elverişli) kılınmıştır. Eğer iyilik yapar ve sakınırsanız, şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberi olandır. (Nisa Suresi, 128)

Bazı insanlara "kıskanç mısındır?" diye sorulduğunda buna "evet" veya "biraz" diye cevap verirler. Ancak bu cevabın arkasında gizlenen anlamı detaylı olarak düşünmezler. Oysa kıskançlık, insanın, başka birisinin kendisinden herhangi bir yönüyle daha üstün olmasını kabullenememesinin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Bu ise, insanı Allah'a karşı büyüklenmeye kadar götürecek bir tutumdur. Çünkü insanlara sahip oldukları bütün özellikleri veren Allah'tır. Dilediğine dilediği kadar verir bunu da kimse engelleyemez.

Ayrıca Kuran'da şeytanın, kıskançlık yüzünden Hz. Adem'e secde etmeyerek Allah'a isyan etmesinden söz edilir. Kendisini Hz. Adem'den daha üstün gördüğü bildirilir. Bu durumda karşımıza önemli bir gerçek çıkar: Kıskançlık aslında şeytana ait bir özelliktir ve Allah'tan korkan insanın bundan kaçınması gerekir.

Allah Kuran'da müminlere, haset eden kişilerin yapmaya kalkışacakları kötülüklerden korunmaları için Kendisi'ne sığınmalarını söylemektedir:

De ki: Sabahın Rabbine sığınırım. (Felak Suresi, 1)

Ve haset ettiği zaman, hasetçinin şerrinden. (Felak Suresi, 5)

6♦ Kuran'da "alaycılık" ile ilgili bildirilenler nelerdir?

Alay, Allah'ın kesinlikle beğenmediği çirkin bir tavırdır. Dinsiz toplumlarda birçok alay konusu bulunur. İnsanların eksiklikleri veya kusurları ile alay etmek, onlara kötü lakaplar takmak bu konuların başında gelir. Allah bu çirkin ahlaka karşı insanları şöyle uyarmaktadır:

Arkadan çekiştirip duran, kaş göz hareketleriyle alay eden her kişinin vay haline; (Hümeze Suresi, 1)

Allah'ın Kuran'da dikkat çektiği diğer bir alay şekli ise, inkarcıların inananlarla alay etmesidir. Gaflet içinde olan, iman edenlerin doğru yolda olduğunu kavrayamayan bu insanlar kendilerini inananlardan üstün görerek onlarla alay ederler:

Doğrusu, 'suç ve günah işleyenler,' kimi iman edenlere gülüp-geçerlerdi. Yanlarına vardıkları zaman, birbirlerine kaş-göz ederlerdi. (Mutaffifin Suresi, 29-30)

Allah bu kişilerin ne kadar büyük bir yanılgı içinde olduklarını ve uğrayacakları sonun kötülüğünü ise şöyle bildirmiştir:

Artık bugün, iman edenler, kafir olanlara gülmek-

tedirler. Tahtlar üzerinde bakıp-seyretmek suretiyle. Nasıl, kafir olanlar, işlediklerinin feci karşılığını gördüler mi? (Mutaffifin Suresi, 34-36)

Fakat bunların hepsinden önemli olarak Allah Kuran'da, dinle, Allah'ın ayetleri ile alay edenlerden bahseder. Bu kişilerin, kendilerine Allah'tan gelen her uyarıyı, onları uyarıp korkutmak için gönderilen elçileri yalanladıklarını bildirir. Kuşkusuz bu insanlar Allah'ın büyüklüğünü, gücünü hakkıyla takdir edemeyen, ahirette hesap vereceklerini gözardı eden kişilerdir. Ancak bu kişiler ahirette büyük bir şaşkınlık yaşayacak ve dünyada yaptıkları çirkin alaycılığın karşılığını sonsuz bir azapla alacaklardır. Kuran'da bu gerçek açıkça bildirilmiştir:

İşte onlar, Rableri'nin ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkar edenlerdir. Artık onların yapıp-ettikleri boşa çıkmıştır, kıyamet gününde onlar için bir tartı tutmayacağız. İşte, inkar etmeleri, ayetlerimi ve elçilerimi alay konusu edinmelerinden dolayı onların cezası cehennemdir. (Kehf Suresi, 105-106)

Kişinin (yana yakıla) şöyle diyeceği (gün): "Allah yanında (kullukta) yaptığım kusurlardan dolayı yazıklar olsun (bana) doğrusu ben, (Allah'ın diniyle) alay edenlerdendim." (Zümer Suresi, 56)

7♦ İnsanlara çirkin lakaplar takmanın Kuran'daki yeri nedir?

Kuran ahlakını yaşamayanlar, kendilerini yüceltmek uğru-

na insanlara olmadık kötü lakaplar takarak alay ederler, böylece karşılarındaki insanları küçük düşürmeye çalışırlar. Müminler ise asla böyle çirkin bir tavra itibar etmezler. Allah Kuran'da müminleri çok açık bir şekilde bu çirkin davranıştan men etmiştir, bu emre uymayanların da zalimlerden olacağını belirtmiştir:

Ey iman edenler, bir kavim (bir başka) kavimle alay etmesin, belki kendilerinden daha hayırlıdırlar; kadınlar da kadınlarla (alay etmesin), belki kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kendi nefislerinizi (kendi kendinizi) yadırgayıp-küçük düşürmeyin ve birbirinizi 'olmadık-kötü lakaplarla' çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü bir isimdir. Kim tevbe etmezse, işte onlar, zalim olanların ta kendileridir. (Hucurat Suresi, 11)

Kuran ahlakına uyan insanlar Allah'ın beğenmediği bu davranışı hiçbir zaman göstermezler. Birbirlerini en güzel şekillerde çağırmaya özen gösterir ve birbirlerine Allah'ın samimi birer kulu olarak derin bir saygı beslerler.

8♦ Dedikodunun Kuran'daki yeri nedir?

Allah Kuran'da müminlere birbirlerini çekiştirmelerini yasaklamış, bunu çirkin bir ahlak olarak göstermiştir:

… Kiminiz kiminizin gıybetini yapmasın (arkasından çekiştirmesin.) Sizden biriniz, ölü kardeşinin etini yemeyi sever mi? İşte, bundan tiksindiniz. Allah'tan korkup-sakının. Şüphesiz, tevbeleri ka-

bul edendir, çok esirgeyendir. (Hucurat Suresi, 12)

Ayetteki bu emir gereği, Allah'ın dinini yaşayan, birbirlerine kardeş gibi olan insanlar böyle bir hareketi yapmaktan sakınırlar. Aksine müminler birbirlerini her zaman hayırla anar, her zaman müminlerin güzel yönlerini ortaya çıkarmaya çalışırlar, Allah'a teslim olmuş insanlarda eksik ve kusur aramaya kalkışmazlar. Dolayısıyla dinden uzak ortamlarda insanlara büyük sıkıntı veren dedikodu, Allah'ın sınırlarını koruyan müminlerin arasında asla yaşanmayan bir ahlak bozukluğudur. Eğer bir mümin birbirlerinde eksik veya hatalı bir tavır görürse bunu o müminin arkasından başkalarıyla çekiştirmez. Bunun yerine müminler doğrudan doğruya birbirlerine bu hatalı tavırlarını düzeltmeleri için öğüt verirler.

9♦ Herhangi bir konuda ümitsizliğe kapılmak neden doğru bir davranış olmaz?

Allah'ın her varlığın, her olayın yaratıcısı olduğunu bilen, O'nu tanıyıp gücünü takdir edebilen bir insan için herhangi bir konuda ümitsizliğe düşmek söz konusu olamaz. Çünkü Allah her türlü zorluğu açıp gideren, affeden, merhamet eden, sonsuz kudret ve bilgi sahibi olandır. Günlük yaşamın akışı içinde meydana gelen her türlü aksaklık, aniden ortaya çıkan sorunlar, hastalıklar, kazalar, yapılan hatalar, kısacası insanların ümitsizliğe kapılma nedeni olarak gördükleri herşey gerçekte tamamen Allah'ın kontrolünde gerçekleşmektedir. Allah herşeyden haberdar olan, herşeyi bilendir. Sonsuz bir akıl tarafından kaderinin tayin edildiğini bilmek bir insan için olabile-

cek en büyük rahatlıktır. İşte bunun bilincinde olan bir insan da hiçbir zaman ümitsizliğe kapılmaz.

Ayrıca mümin dünyada yaptığı her hatanın telafisinin mümkün olduğunu bilir, bu yüzden de ümitsizliğe düşmez. Nitekim Kuran'da insanlara Allah'ın rahmetinden umut kesmemeleri emredilmiştir:

"… Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Çünkü kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umut kesmez." (Yusuf Suresi, 87)

(Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Zümer Suresi, 53)

10♦ Duygusallığın Kuran'da yeri var mıdır?

Duygusallığın Kuran'da yeri yoktur. Çünkü Kuran'da asıl olan "akıl" sahibi bir mümin olmaktır. Allah, Kendisi'nden korkup sakınananları bir nimet olarak "akıl" sahibi kılar. Akıl sahibi olan müminler ise, olayları her zaman Allah'ın Kuran'da gösterdiği mutlak doğrular çerçevesinde değerlendirirler. Akıl ve vicdanlarının yönlendirmesiyle doğru kararlar verirler. Ve bu şekilde her konuyu kolaylıkla çözüme ulaştırabilirler. Oysa duygusallık aklı örten en önemli etkenlerden biridir. Olaylara akıl kullanarak değil de duygularıyla yaklaşan kişi doğruyu ve yanlışı ayırt edemez. Tarafsız karar veremez, dolayısıyla adaletli olamaz. Kişilerin ne düşündüklerine önem

verdiği için süratli ve isabetli kararlar alamaz. Duygusal bir karaktere sahip olan kişinin değerlendirmeleri Kuran'ın ölçülerine göre değil, kendi değer yargılarına göre olur.

11♦ Kuran'da ihlas ve samimiyet anlayışı nasıldır?

"İhlas", kelime anlamı olarak katıksız, saf olma demektir. Kuran'da geçen ihlas kavramı, insanın katıksızca gönülden Allah'a iman etmesi, O'na içten bağlanması anlamına gelir. İhlaslı bir mümin, yaşamı boyunca herşeyi Allah'ın rızasını elde etmek için yapar ve karşılığını da yalnızca Allah'tan bekler. Yaptığı işlerde, insanların düşüncelerine göre hareketlerini yönlendirmek, insanların gözüne girmeye çalışmak gibi samimiyetsiz hesapları yoktur. Bu yüzden her tavrı samimi, içten ve Allah'ın hoşnut olacağı şekildedir.

Samimi olan insan öncelikle Allah'a, ardından da insanlara karşı dürüst olur. Çünkü Allah'ın herşeyi görüp, duyduğunu, O'nun karşısında bir gün tüm yaptıklarıyla hesap vereceğini ve tüm düşüncelerinden, her türlü konuşmalarından, her türlü davranışlarından sorumlu olacağını bilir. İşte bu yüzden müminin yaşadığı dürüstlük ve samimiyet onun derin imanının en önemli göstergelerindendir.

Allah Kuran'da Peygamberlerin daima Allah'ın rızasını arayan ihlaslı tavırlarını inananlara örnek olarak göstermiştir:

Güç ve basiret sahibi olan kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakub'u da hatırla. Gerçekten Biz onları, katıksızca (ahiretteki asıl) yurdu düşünüp-anan

ihlas sahipleri kıldık. Ve gerçekten onlar, Bizim Katımızda seçkinlerden ve hayırlı olanlardandır. (Sad Suresi, 45-47)

Ayrıca Kuran'da, Allah'a karşı samimiyetle yönelen kişiler övülmüş ve bu kişilerin hayırlı bir sonuçla karşılaşacakları müjdelenmiştir:

... Allah'a içten yönelenler ise; onlar için bir müjde vardır, öyleyse kullarıma müjde ver. Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir. (Zümer Suresi, 17-18)

12♦ Müminler olaylar karşısında hüzne kapılırlar mı?

Müminler olaylar karşısında hüzne kapılmazlar. Çünkü Allah'ın yarattığı her olayla kendilerini denediğini bilirler. Yolunda gitmiyor gibi gözüken olaylar karşısında da tevekküllü davranırlar ve sabrederler. Allah'ın herşeyi bir hikmet üzerine yarattığını unutmazlar. Kuran'da bu konuyla ilgili şöyle bir örnek verilir:

Siz O'na (Peygambere) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir. Hani kafirler ikiden biri olarak O'nu (Mekke'den) çıkarmışlardı; ikisi mağarada olduklarında arkadaşına şöyle diyordu: "Hüzne kapılma, elbette Allah bizimle beraberdir."... (Tevbe Suresi, 40)

Ayette görüldüğü gibi Peygamberimiz en zorlu görünen bir ortamda bile arkadaşına hüzne kapılmamayı tavsiye etmiştir. Müminler için en güzel örnek Peygamber ahlakı olduğu için, onlar da zor ortamlarda bu güzel tavrı uygularlar.

Müminlerin hüzne kapılmamalarının en önemli nedenlerinden biri de Allah'ın yarattığı her olayın kendileri için hayra dönüşeceğini bilmeleridir. Allah inanan insanlara dünyada güzel bir yaşam vaat etmiştir. Bu güzel yaşam içinde ömürlerini sürdüren müminler, Allah'ın kendilerini ahirette de, sonsuza kadar, nimetlerin asla eksilmediği dünyadakinden çok daha güzel, olağanüstü mükemmellikte bir mekana yerleştireceğini umarlar. Kuşkusuz bu, bir insan için olabilecek en büyük müjdelerden biridir, ayrıca en büyük neşe kaynağıdır. Bundan dolayı da müminler asla hüzne kapılmazlar. Allah müminleri şöyle müjdelemiştir:

Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); onların üzerine melekler iner (ve der ki:) "Korkmayın ve hüzne kapılmayın, size vadolunan cennetle sevinin." "Biz, dünya hayatında da, ahirette de sizin velileriniziz. Orda nefislerinizin arzuladığı herşey sizindir ve istediğiniz herşey de sizindir." (Fussilet Suresi, 30-31)

13♦ Müminler öfke duyar mı?

Müminler doğal olarak her insan gibi çeşitli olaylar karşısında öfkelenebilirler. Fakat müminlerin üstün ahlaklarının en

önemli göstergelerinden biri, öfkelerini yenmeleridir. Kontrolsüz bir kızgınlığın kendilerine bir fayda getirmeyeceğini, aksine, öfkelendiklerinde akılcı davranamayacaklarını, adaleti koruyamayacaklarını bilirler. Böyle bir durumda hem kendilerine, hem de etraflarına zararı dokunabilecek yanlış kararlar vermekten çekinirler. İşte bu yüzden müminler sabırlı davranırlar, affedici bir tutum sergilerler. Allah Kuran'da müminlerin bu özelliğini şöyle övmüştür:

Onlar, bollukta da, darlıkta da infak edenler, öfkelerini yenenler ve insanlar (daki hakların)dan bağışlama ile (vaz) geçenlerdir. Allah, iyilik yapanları sever. (Al-i İmran Suresi, 134)

Ancak "öfkeyi tutup yenmek"ten; kastedilen pasif, ses çıkarmayan, herşeyi kabullenen bir tutum olarak anlaşılmamalıdır. Elbette müminler olaylar karşısında tepki gösterir, kötü bir davranış, inananlara zarar verebilecek bir ortam varsa buna hemen engel olurlar. Fakat bunu uygularken duygularına kapılmaz aksine akılcı tavırlar göstererek çözüm üretir, karşı tarafı içinde bulunduğu hatalı durumdan çıkarmak, ona doğruyu göstermek, zarar verecek ortamı değiştirmek için çalışırlar.

14♦ Müminler hata yapar mı?

Kuran'da belirtildiği gibi müminler hata yapabilirler. Ancak Allah'tan korkup sakındıkları ve O'na karşı samimi oldukları için hatalarında ısrarlı davranmayıp hemen bunu telafi yoluna giderler. Allah'tan bağışlanma dilerler ve kendilerini hatalı oldukları yönde ıslah ederek bir daha aynı hataya düşme-

meye dikkat ederler. Dünyanın bir eğitim yeri olduğunu bilirler ve yaptıkları hatalardan ders çıkarıp, ibret alarak kendilerini yetiştirirler. Allah müminlerin bu güzel ahlakını birçok ayette övmüş, onları muhakkak bağışlayacağını da müjdelemiştir:

Ve 'çirkin bir hayasızlık' işledikleri ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarından dolayı bağışlanma isteyenlerdir. Allah'tan başka günahları bağışlayan kimdir? Bir de onlar yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir. (Al-i İmran Suresi, 135)

15♦ Kuran'da müminlere emredilen adalet anlayışı ne şekildedir?

Allah müminlere olayları her zaman en adil şekilde, Kuran'da belirttiği sınırlara göre değerlendirmelerini emretmiştir. İnsanlar arasında hükmedecekleri zaman mutlaka en adaletli kararı vermelerini ve haklı olan kim ise ondan yana tavır koymalarını bildirmiştir.

Şahitlik yapmaları gerektiğinde yine en dürüst ve en adil şahitliği yaparlar. İnsanın kimi zaman verdiği bir karar ya da yapacağı şahitlik kendisinin aleyhine olabilir. Ya da yakınlarından birinin menfaatine dokunabilir. Ancak Allah'tan korkan bir insan için bunun hiçbir önemi yoktur. Çünkü müminlerin işlerinde ölçü Allah'ın rızasıdır. Allah'ın razı olmayacağı bir şahitlik yapmak veya bir karar almak belki zahiren o an için kişiye kar getirecekmiş gibi gözükebilir. Ancak Allah razı olma-

dıktan sonra elde edeceği dünyevi bir menfaat müminlere huzur ve mutluluk vermez.

Bu nedenle müminler kendileri veya yakınları aleyhine de olsa adaletli davranırlar. Allah müminleri aksine bir tavırdan şöyle sakındırmıştır:

> **Ey iman edenler, kendiniz, anne-babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa, Allah için şahidler olarak adaleti ayakta tutun. (Onlar) ister zengin olsun, ister fakir olsun; çünkü Allah onlara daha yakındır. Öyleyse adaletten dönüp heva (tutkuları)nıza uymayın. Eğer dilinizi eğip büker (sözü geveler) ya da yüz çevirirseniz, şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberi olandır. (Nisa Suresi, 135)**

İnsanların adaletle karar verememelerine neden olabilecek bir diğer tehlike, kişilere karşı duydukları kızgınlıktır. Eğer bir insan başka bir insana karşı kızgınlık veya kin duyuyorsa ona bir menfaat sağlamak, onun hayrına bir harekette bulunmak istemez. Ancak müminler böyle bir durumda da Allah'ın rızasını düşünür ve karşılarındaki kişi kim olursa olsun adaletli davranmaktan vazgeçmezler. Çünkü Allah iman edenlere **"...Bir topluluğa olan kininiz, sizi adaletten alıkoymasın. Adalet yapın. O, takvaya daha yakındır..."** (Maide Suresi, 8) şeklinde emretmiştir.

16♦ Allah'ı anmak ne şekilde olur?

Müminler, Allah'ın her an kendilerini gördüğünü ve işittiğini, karşılaştıkları her olayı Allah'ın yarattığını bilirler. Bu ne-

denle Allah'ı bir an olsun akıllarından çıkarmazlar. Yaşamlarının her anında hem kendileri içten Allah'ı düşünüp anarlar, hem de diğer müminlerle olan sohbetlerinde Rablerinin yüceliğini, büyüklüğünü, kusursuz yaratışını, sanatını zikrederler. Müminlerin her an Allah'ı zikreden insanlar oldukları Kuran'da şöyle bildirilmektedir:

Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek yücesin, bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 191)

Allah'ı anmak, karşılaşılan herşeyi, meydana gelen her olayı Allah'ın yarattığını bilmek, Allah bana bununla ne göstermek istiyor diye düşünmek, Allah'ın yaratışındaki hikmetleri anlamaya çalışmak, her an Allah'ın yüceliğini kavrayabilmek için çaba göstermek ve tüm bunları diğer insanlara da anlatmakla olur. Örneğin dıştan bakıldığında zorluk gibi görünen bir olayla karşılaştığında tevekkül ederek sabreden insan, o an Allah'ı andığı için bu şekilde davranabilmektedir. Allah'ı anan insan Allah'ı ve O'nun gücünü hiçbir zaman unutmaz ve daima isabetli davranır.

17♦ Kıyamet günü Kuran'da nasıl tarif edilmektedir?

Kuran'da bildirildiği gibi **"...kıyamet-saati yaklaşarak gelmektedir..."** (Taha Suresi, 15) ve o gün geldiğinde dün-

ya üzerinde var olan tüm canlılarla birlikte yıldızlar, gezegenler, galaksiler kısaca göklerde ve yerde bulunan herşey yok olacaktır. Kuran'da o gün gerçekleşeceği bildirilen bazı olaylar şöyledir:

Gök yarılıp çatlayacak, sarkıp zaafa uğrayacaktır. (Hakka Suresi, 16)

Yıldızlar bulanıklaşıp dökülecektir. (Tekvir Suresi, 2)

Güneş ve Ay birleşecektir. (Kıyamet Suresi, 9)

Denizler tutuşturulacaktır. (Tekvir Suresi, 6)

Dağlar göçüveren bir kum yığını haline gelecektir. (Müzzemmil Suresi, 14)

Dağlar renkli yünler gibi etrafa saçılacaktır. (Kari'a Suresi, 5)

Yer parça parça yıkılıp darmadağın olacaktır. (Fecr Suresi, 21)

Yer ağırlıklarını dışarı atacaktır. (Zelzele Suresi, 2)

Bunlar kıyamet günü gerçekleşecek dehşet verici olaylardan yalnızca bir kısmıdır. Esas olarak o gün, insanın dünyada değer verdiği herşey yok olacak, herkes Allah'ın rızası için yapılan salih ameller dışında hiçbir şeyin kıymetinin olmadığını anlayacaktır.

18♦ Kıyamet günü inkar edenlerin durumu nasıl olacaktır?

Kıyamet günü, bir insanın yaşayabileceği en dehşetli, en

korku verici gündür. O gün inkar edenler kendilerine vaat edildiği halde hiç düşünmedikleri bir gerçeği apaçık karşılarında bulacaklardır. Fakat artık insanların dünyada yaptıklarını telafi edebilmeleri için geriye dönüş imkanları yoktur. O gün inkar edenler korku içinde ölümün aslında bir yok oluş değil, aksine sonsuza kadar sürecek bir azabın başlangıcı olduğunu da anlayacaklardır. Allah Kuran'da o gün insanların yaşadıkları korkunun şiddetinden dolayı adeta sarhoşa döneceklerini bildirmiştir:

...İnsanları da sarhoş olmuş görürsün, oysa onlar sarhoş değillerdir. Ancak Allah'ın azabı pek şiddetlidir. (Hac Suresi, 2)

Kıyamet günü inkar edenlerin, yaşadıkları olayın dehşetinden dolayı bütün değer yargıları bir anda değişecektir. En değer verdikleri mallar, en kıymetli saydıkları evlatlar bir anda tüm önemini yitirecektir. Allah Kuran'da insanların o gün yalnızca kendilerini kurtarmaya çalışacaklarını ve birbirlerinden kaçacaklarını haber vermiştir:

Kişi o gün, kendi kardeşinden kaçar; Annesinden ve babasından eşinden ve çocuklarından. O gün, onlardan her birisinin kendine yetecek bir işi vardır. (Abese Suresi, 34-37)

O gün insanların içinde bulunacakları durumla ilgili ayetlerde bildirilen detaylardan birkaçı şöyledir:

...İşte o zaman, inkar edenlerin gözleri yuvalarından fırlayacak... (Enbiya Suresi, 97)

Onu gördüğünüz gün, her emzikli kendi emzirdi-

ğini unutup geçecek ve her gebe kendi yükünü düşürecektir. İnsanları da sarhoş olmuş görürsün, oysa onlar sarhoş değillerdir. Ancak Allah'ın azabı pek şiddetlidir. (Hac Suresi, 2)

Eğer inkar edecek olursanız, çocukların saçlarını ağartan bir günde kendinizi nasıl koruyacaksınız? (Müzzemmil Suresi, 17)

19♦ Müminler sayıca çok fazla mıdırlar?

Allah birçok ayetinde gerçek anlamda iman eden kullarının sayısının çok az olacağını bildirmektedir. Bu nedenle tarih boyunca inanan kişilerin sayıları hep çok az olmuştur ve inkarcılar sayı bakımından hep çoğunluğu oluşturmuşlardır. Bu durum müminlerin kalite, değer ve üstünlüklerinin de bir göstergesidir. Allah'ın insanların çoğunun inanmayacağı ile ilgili ayetlerinden biri şöyledir:

Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir. (Yusuf Suresi, 103)

Bu nedenle bir insanın, insanların çoğunluğunu kendine örnek alması, çoğunluk nasıl inanıyorsa o şekilde inanması onun için büyük bir kayıp olur. Bu insanlar dünyada çoğunluk olsalar da, ahirette toplu olarak cehenneme girmekten kurtulamayacaklardır.

20♦ Ahirette müminlere nasıl bir karşılama vardır?

Müminler, ölümle birlikte başlayan ahiret hayatlarında in-

karcıların aksine, hep güzel tavırlarla, güzel konuşmalarla, müjdelerle karşılanırlar. **"Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında..."** (Nahl Suresi, 32) ayetiyle haber verildiği gibi, ölürken canları güzellikle alınır. Her türlü korkuya karşı büyük bir güven içindedirler. Rablerinin kendilerine olan yardımı ve fazlı sayesinde kolayca hesaba çekilirler. Melekler tarafından cennetle müjdelenirler. Ve sonunda Allah'ın kendilerine vaat ettiği cennete sevk edilirler:

> **Rablerinden korkup-sakınanlar da, cennete bölük bölük sevkedildiler. Sonunda oraya geldikleri zaman, kapıları açıldı ve onlara (cennetin) bekçileri dedi ki: "Selam üzerinizde olsun, hoş ve temiz geldiniz. Ebedi kalıcılar olarak ona girin." (Onlar da) Dediler ki: "Bize olan va'dinde sadık kalan ve bizi bu yere mirasçı kılan Allah'a hamd olsun ki, cennetten dilediğimiz yerde konaklayabiliriz. (Salih) Amellerde bulunanların ecri ne güzeldir. (Zümer Suresi, 73-74)**

21♦ Din günü kafirler ne şekilde tanınacaklardır?

> **(Çünkü o gün) Suçlu-günahkarlar, simalarından tanınır da alınlarından ve ayaklarından yakalanırlar. (Rahman Suresi, 41)**

Allah yukarıdaki ayetiyle kafir olanların din gününde yüzlerinden tanınacaklarına dikkat çekmektedir. Bir insan dünya hayatında masum veya güzel görünümlü bir yüze sahip olabi-

lir. Ancak hesap günü için yeniden diriltilen bu insanların o gün sahip olacakları yüzler için Kuran'da **"zillet içinde", "bir karartı sarıp kaplamıştır", "toz bürümüştür"** ifadeleri kullanılmaktadır. Ayrıca inkarcılar kör olarak haşredileceklerdir. Gözleri, kör olmanın yanısıra korkunç bir görünüm de alacak ve Kuran'da bildirildiğine göre **"gömgök"** olacaktır. Ve her inkarcı, din gününde bu korkunç görüntüsü ile tekrar diriltilecektir.

22♦ Hastalık ve zorluk anında müminin tavrı nasıl olur?

Müminler, dünyada Allah'ın insanları zorluklarla veya hastalıklarla denediğini bilirler. Bu nedenle en şiddetli hastalıkla veya zorlukla karşılaşsalar bile, daima tevekküllü ve sabırlı davranırlar, hiçbir zaman ümitsizliğe kapılmazlar. Hastalığı ve zorluğu verenin Allah olduğunu ve bunları yalnızca Allah'ın giderebileceğini bilerek hemen Allah'a yönelirler. Gösterdikleri bu güzel tavırların karşılığına dünyada ve ahirette kavuşmayı Allah'tan umarlar. Allah, Bakara Suresi'nde müminlerin başlarına gelen zorluklara karşı gösterdikleri güzel tavrı şöyle bildirir:

> **Andolsun, Biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele. Onlara bir musibet isabet ettiğinde, derler ki: "Biz Allah'a ait (kullar)ız ve şüphesiz O'na dönücüleriz." Rablerinden bağışlanma (salat) ve rahmet bunların üzerinedir ve hidayete erenler de bunlardır. (Bakara Suresi, 155-157)**

23♦ Müminlerin yaptıkları işlerde birbirlerine danışmalarının faydaları nelerdir?

Allah Kuran'da **"Rablerine icabet edenler, namazı dosdoğru kılanlar, işleri kendi aralarında şura ile olanlar…"** (Şura Suresi, 38) ayetiyle müminlerin işlerini birbirlerine danışarak yaptıklarını bildirmektedir. Böyle bir istişarenin maddi ve manevi çok faydalı sonuçları vardır. Herşeyden önce insanın bir işinde başkasına danışarak fikrini alması o kişinin tevazusunu gösterir, ki tevazu Allah'ın beğendiği bir ahlaktır. Diğer bir faydası ise şudur: Bir işte, bir kişi tek başına karar vereceğine birkaç kişi birleşerek daha yüksek bir akıl oluştururlar. Birinin düşünemediğini diğeri düşünür, herkes birbirinin eksiğini kapatır. Böylece alınan sonuç çok daha verimli olur. Yapılan işte elde edilen başarı ise bir değil birkaç kişiye ait olur. Bu da insanın nefsinin bu başarı ile övünmesine, bunu kendine ait bir başarı olarak görmesine engel olur.

24♦ Kuran'da geçen kıssaların anlatılış sebepleri nelerdir?

Andolsun, onların kıssalarında temiz akıl sahipleri için ibretler vardır. (Bu Kur'an) düzüp uydurulacak bir söz değildir, ancak kendinden öncekilerin doğrulayıcısı, herşeyin 'çeşitli biçimlerde açıklaması' ve iman edecek bir topluluk için bir hidayet ve rahmettir. (Yusuf Suresi, 111)

Allah, Yusuf Suresi'ndeki bu ayetle Kuran'da anlatılan kıssalarda ibretler olduğunu bildirmektedir. Bu kıssalarda anlatı-

lan olaylar müminler için birçok açıdan örnek teşkil eder. Geçmişte yaşayanların hatalarını tekrarlamamak, geçmişte yaşamış olan Peygamberlerin ve müminlerin bazı durumlarda nasıl davrandıklarını ve nasıl başarı elde ettiklerini görerek örnek almak, onların üstün ahlakını görerek uygulamaya çalışmak, geçmişteki olayları ve sonuçlarını gözönünde bulundurarak günümüzdeki olayları değerlendirmek gibi pek çok açıdan bu kıssaların müminler için büyük önemi bulunmaktadır.

25♦ Geçmişteki kavimler nasıl helak edilmişlerdir?

Allah geçmişte yaşamış kavimlere elçiler göndermiş, onları ahiretin ve hesap gününün varlığı ile uyarıp korkutmuştur. Ancak bu kavimlerin çoğu kendilerine gelen uyarıları dinlememişler, Allah'a ve elçilerine başkaldırmışlar ve dinlerini unutmuşlardır. Bunun üzerine Allah onlara ihtar mahiyetinde çeşitli belalar göndermiş, bunlardan ibret almayan bir kısmını da helak etmiştir. Bu kavimlerin başlarına gelen belalar görünüş olarak birbirlerinden farklıdır. Ancak temel özellikleri, insanların hiç ummadıkları bir yerden, beklemedikleri bir anda, hatta çoğu zaman uykuları sırasında gelmesidir. Söz konusu belalar kimi zaman bütün bir şehri veya kavmi yerle bir etmiş, o şehirden bir eser bırakmamış, insanlar için acı ve korku dolu bir azap olmuştur. Allah Kuran'da, pek çok ayette helak olan kavimleri tüm insanlara ibret olarak aktarmaktadır:

Görmüyorlar mı, kendilerinden önce nice nesille-

ri helak ettik? Onlar, bir daha kendilerine dönmemektedirler. (Yasin Suresi, 31)

Kuran'da bahsedilen pek çok helak çeşitinden bazıları şöyledir;

- Suda boğulma, (İsra Suresi, 103)
- Gökten inen azaplar, (Bakara Suresi, 59)
- Sarsıntı tutması-deprem, (Araf Suresi, 78)
- Sel afeti, (Kamer Suresi, 12)
- Dayanılmaz bir ses, (Hud Suresi, 67)
- Balçıktan taş yağması, (Hud Suresi, 82)
- Kulakları patlatan kasırga, (Kamer Suresi, 19)
- Yıldırım çarpması, (Zariyat Suresi, 44)
- Yerin dibine geçme... (Necm Suresi, 53)

26♦ Kimlere öğüt verilir?

Allah Kuran'da kimlerin öğüt alıp düşüneceklerini bildirmiş ve müminlere de, **"Şu halde, eğer 'öğüt ve hatırlatma' bir yarar sağlayacaksa, 'öğüt verip hatırlat' "**(A'la Suresi, 9) ayetiyle bu özelliklere sahip kimselere öğüt vermelerini emretmiştir. Allah'ın öğüt vermenin fayda sağlayacağını bildirdiği kimselerin bazı özellikleri şöyledir:

... İşte bununla, Allah'a ve ahiret gününe iman edenlere öğüt verilir... (Talak Suresi, 2)

Allah'tan 'İçi titreyerek korkan' öğüt alır-düşünür. (A'la Suresi, 10)

... Ancak temiz akıl sahipleri öğüt alıp-düşünebilirler. (Rad Suresi, 19)

... İçten (Allah'a) yönelenden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Mümin Suresi, 13)

... Benim kesin tehdidimden korkanlara Kur'an ile öğüt ver. (Kaf Suresi, 45)

Sen öğüt verip-hatırlat; çünkü gerçekten öğütle-hatırlatma, mü'minlere yarar sağlar. (Zariyat Suresi, 55)

27♦ Öğüte en güzel cevap nasıl verilir?

Allah Kuran'da, **"Aralarında hükmetmesi için, Allah'a ve elçisine çağrıldıkları zaman mü'min olanların sözü: "İşittik ve itaat ettik" demeleridir. İşte felaha kavuşanlar bunlardır."** (Nur Suresi, 51) ayetiyle, müminlerin öğüte nasıl bir karışılık vermeleri gerektiğine işaret etmektedir. Allah'tan ve Allah'ın elçilerinden gelen öğüdü işiterek, buna hemen uyanları Allah cennetle müjdelemektedir. Ayrıca Allah bir başka ayetinde müminler için **"Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir."** (Zümer Suresi, 18) şeklinde haber verir. Bu ayetin de işaretiyle müminler kendilerine Allah'a inanan kimselerden gelen tüm öğütlere açıktırlar. Onların kendilerine her zaman iyiliği emrettiğini, kötülükten sakındırdığını unutmazlar ve her söylediklerini eksiksizce, samimiyetle uygularlar.

28♦ İnfak ne demektir?

İnfak bir insanın sahip olduğu malını ve imkanlarını Allah yolunda kullanması demektir. Bir insanın hiçbir gelecek endişesi duymadan, **"ihtiyacından arta kalanı"**nı (Bakara Suresi, 219) Allah yolunda harcamasının karşılığında, Allah ahirette bu kişiye cenneti, dünyada ise harcadıklarının yerine bir başkasını vermeyi vaat eder:

> **De ki: "Şüphesiz benim Rabbim, kullarından rızkı dilediğine genişletip-yayar ve ona kısar da. Her neyi infak ederseniz, O (Allah), yerine bir başkasını verir; O, rızık verenlerin en hayırlısıdır." (Sebe Suresi, 39)**
>
> **... kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak edenler; kesin olarak zarara uğramayacak bir ticareti umabilirler. (Fatır Suresi, 29)**

29♦ İnfak ederken en güzel tavır nasıl olur? Ne şekilde infak edilir?

Allah infakın **"gizli veya açık"** (Bakara Suresi, 274) olarak yapılabileceğini bildirmektedir. Ancak Allah infak edenlerin kesinlikle "gösteriş için" infak etmemelerini, infaklarının ardından karşıdaki kişiye sıkıntı verecek bir eziyette bulunmamalarını ve onları minnet altında bırakacak tavırlar göstermeleri gerektiğini bildirmektedir. Allah verdiği örneklerle gösteriş için infak edenlerin hiçbir karşılık bulamayacaklarını da hatırlatmaktadır:

Güzel bir söz ve bağışlama, peşinden eziyet gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır, yumuşak davranandır. Ey iman edenler, Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp, insanlara karşı gösteriş olsun diye malını infak eden gibi minnet ve eziyet ederek sadakalarınızı geçersiz kılmayın. Böylesinin durumu, üzerinde toprak bulunan bir kayanın durumuna benzer; üzerine sağnak bir yağmur düştü mü, onu çırılçıplak bırakıverir. Onlar kazandıklarından hiçbir şeye güç yetiremez (elde edemez)ler. Allah, kafirler topluluğuna hidayet vermez. Yalnızca Allah'ın rızasını istemek ve kendilerinde olanı kökleştirip- güçlendirmek için mallarını infak edenlerin örneği, yüksekçe bir tepede bulunan, sağanak yağmur aldığında ürünlerini iki kat veren bir bahçenin örneğine benzer ki ona sağanak yağmur isabet etmese de bir çisintisi (vardır). Allah, yaptıklarınızı görendir. (Bakara Suresi, 263-265)

30♦ Hırsla mal yığıp biriktirmenin ya da cimrilik etmenin Allah Katındaki karşılığı nedir?

İnsanlardan bazıları bütün ömürleri boyunca mal ve para yığıp biriktirirler ve bunları Kuran'da tarif edilen hayırlı işlerde kullanmazlar. Büyük bir hırsla, sürekli daha fazla mala-mülke sahip olmak için çalışırlar. Elde ettiklerini ise Allah yolunda harcamak, ihtiyaç içinde olanları doyurmak varken sırf

kendi zevkleri uğrunda kullanırlar. İhtiyaçlarından kat kat fazlasını biriktirirler ve göstermelik bazı küçük harcamalar dışında, bunlarla faydalı işler yapmaya yanaşmazlar. İşte bu kişilerin ahirette görecekleri karşılık çok şiddetli olacaktır. Bu karşılık Tevbe Suresi'nde şöyle bildirilmektedir:

... Altını ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda harcamayanlar... Onlara acı bir azabı müjdele. Bunların üzerlerinin cehennem ateşinde kızdırılacağı gün, onların alınları, böğürleri ve sırtları bunlarla dağlanacak (ve:) "İşte bu, kendiniz için yığıp-sakladıklarınızdır; yığıp-sakladıklarınızı tadın" (denilecek). (Tevbe Suresi, 34-35)

Sahip oldukları şeyleri yığarak biriktirenler ve cimrilik edenler, Allah'ın bu dünya hayatında onları denemek için kendilerine mal ve zenginlik verdiğini kavrayamayan, bunlarla dünya hayatına hırsla bağlanan insanlardır. Allah hiç kimsenin infakına ihtiyacı olmayan, tüm zenginliğin tek sahibi olandır. İnfak ederek Allah Katından bir sevaba muhtaç olan ise insandır. Allah bu gerçeği bir başka ayette şöyle açıklamaktadır:

İşte sizler böylesiniz; Allah yolunda infak etmeye çağrılıyorsunuz; buna rağmen bazılarınız cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse, artık o, ancak kendi nefsine cimrilik eder. Allah ise, Ganiy (hiçbir şeye ihtiyacı olmayan)dır; fakir olan sizlersiniz. Eğer siz yüz çevirecek olursanız, sizden başka bir kavmi getirip-değiştirir. Sonra onlar, sizin benzeriniz de olmazlar. (Muhammed Suresi, 38)

31♦ Zenginliğin ahirette herhangi bir yararı olacak mıdır?

Bir insanın ne zengin olması ne de dünyada iken bir güç veya iktidar sahibi olması ahirette ona hiçbir fayda sağlamayacaktır. Bir insanın dünyada istediği kadar çok parası, malı olsun ölü bedeni toprağa gömüldüğü andan itibaren bu serveti ona hiçbir fayda getirmeyecektir. Eğer inkar edenlerdense, tüm diğer inkarcılarla aynı muameleyi görerek cehennem azabına atılacaktır. Dünyada iken zenginlikleri nedeniyle ayrı muamele gören bu insanlar ahirette benzeri görülmemiş bir aşağılanma ile aşağılanacaklardır. Bu onların dünyadaki zenginliklerinden kaynaklanan büyüklenmeleri ve Allah'ın ayetlerini tanımamalarından dolayıdır. Ahirette insanlar Allah'a iman etmelerine ve Allah'tan korkarak O'nun dilediği tavır ve davranışları göstermelerine göre muamele göreceklerdir. Dünyadaki zenginlik ya da statüleri kendilerine hiçbir ayrıcalık sağlamayacaktır. Zenginliğin Allah Katında hiçbir değeri olmadığını bildiren ayetlerden biri şöyledir:

Biz hangi ülkeye bir uyarıcı gönderdiysek, mutlaka oranın 'refah içinde şımaran önde gelenleri': "Gerçekten biz, sizin kendisiyle gönderildiğiniz şeyi tanımıyoruz" demişlerdir. Ve: "Biz mallar ve evlatlar bakımından daha çoğunluktayız ve bir azaba uğratılacak da değiliz" de demişlerdir. De ki: "Şüphesiz benim Rabbim rızkı dilediğine genişletir-yayar ve kısar da. Ancak insanların çoğu bilmiyorlar." Bizim Katımızda sizi (Bize) yaklaştıracak olan ne mallarınız, ne de evlatlarınızdır; ancak

iman edip salih amellerde bulunanlar başka. İşte onlar; onlar için yaptıklarına karşılık olmak üzere kat kat mükafaat vardır ve onlar yüksek köşklerinde güven içindedirler. (Sebe Suresi, 34-37)

32♦ Nefsini savunmamak nasıl olur?

Nefsi insana kötülüğü emreder. Nefsin bu özelliği Şems Suresi'nde şöyle bildirilmektedir:

Nefse ve ona bir düzen içinde biçim verene; sonra ona fücurunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun) onu arındırıp temizleyen gerçekten felah bulmuştur. (Şems Suresi, 7-9)

Nefsin kötülüğü emretme özelliğini açıklayan ayetlerden biri de Hz. Yusuf'la ilgilidir. Hz. Yusuf hiçbir suçu olmadığı bir konuda iftiraya uğradıktan sonra şöyle demiştir:

(Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir. Şüphesiz, benim Rabbim, bağışlayandır, esirgeyendir. (Yusuf Suresi, 53)

Hz. Yusuf'un da bildirdiği gibi nefis her zaman kötülüğü emreder. Bu nedenle bir insanın herhangi bir olay karşısında hemen kendini savunmaya geçmesi, haklı olduğunu ispatlamaya çalışması doğru olmaz. Çünkü bir anlık boş bulunmayla nefsine uymuş olabilir. Böyle bir durumda yapılması gereken önce bir düşünmektir. Bir insan samimi ve dürüst olarak dü-

şündüğünde, haklı olduğunu sandığı birçok konuda aslında hatalı davrandığını anlayabilir. Bunu fark etmek ise bir mümin için büyük bir kazançtır. Çünkü hatası olduğunu görerek kabul eden bir insan, hatasını düzelterek, Allah'ın bağışlamasını ummak için ilk adımı atmış demektir. Aksi takdirde kendini sürekli haklı çıkarmaya, üzerine hiçbir hatayı kondurmamaya çalışan biri istediği kadar kendisini insanların gözünde haklı çıkarsın, Allah gerçeği bilmektedir. Ve bu gerçek ahirette karşısına çıkacaktır.

Bir insanın nefsini daima savunmasındansa, nefsini kınayarak sürekli onun eksikliklerini ve kusurlarını ortaya çıkarması ve bunları gidermek için Allah'a yönelmesi, Allah Katında güzel karşılığı olan bir davranıştır.

33♦ Dünya hayatına kapılmamak nasıl olur?

Dünya, insanların denenmeleri ve ahiret yurduna hazırlık yapmaları için Allah tarafından hazırlanmış özel bir mekandır. Ve bu denemenin bir gereği olarak insanlara çekici gelecek şekilde yaratılmıştır. Dünyanın insana çekici gelen süslerine bir ayette şöyle dikkat çekilir:

Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüşe, salma güzel atlara, hayvanlara ve ekinlere duyulan tutkulu şehvet insanlara 'süslü ve çekici' kılındı. Bunlar, dünya hayatının metaıdır. Asıl varılacak güzel yer Allah Katında olandır. (Al-i İmran Suresi, 14)

Ayette de belirtildiği gibi birbirinden değerli ziynetler,

mallar, kar getiren ticaret, güzel ve zengin eşler, sağlıklı çocuklar, güzel evler, her renkte ve modelde arabalar, çeşit çeşit yiyecekler insanı dünyaya bağlayan değerlerdir. İnsan, bunların Allah'tan birer nimet olarak verildiğini, tümünün geçici olduğunu ve ayette haber verildiği gibi **"asıl varılacak güzel yer"**in ahirette olduğunu unutmamalıdır. Kendisine sunulan nimetleri de dünyada sorumsuzca tüketerek değil, ahirete yönelik bir hazırlık yapmak için kullanmalıdır. İşte bu önemli gerçeğin bilincinde hareket eden insanlar, dünya hayatına kapılmamış olurlar.

34♦ Bu dünya hayatına razı olanların durumu ne olacaktır?

Kimi insanlar dünyanın geçici ve eksik bir yer olduğunu unutarak ona hırsla bağlanırlar. Allah bu insanlardan Kuran'da şöyle bahseder:

Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, dünya hayatına razı olanlar ve bununla tatmin olanlar ve Bizim ayetlerimizden habersiz olanlar; İşte bunların, kazandıkları dolayısıyla barınma yerleri ateştir. (Yunus Suresi, 7-8)

Kendilerini Yaratan'ı unutup hırs içinde dünyaya bağlananlar, sonsuza kadar cehennem azabı içinde yaşayacaklarını bilmelidirler. Bu insanlar yaptıklarının karşılığı olarak çok kısa bir yaşamı tercih ederek sonsuz bir yaşamı kaybedeceklerdir. Üstelik dünyada hırsla bağlandıkları bu değerlere ahirette sonsuza kadar tek bir an dahi sahip olamayacaklardır.

35♦ Bir insan hayatının tamamını Allah için yaşayabilir mi?

Hayatın tamamını Allah için yaşamanın nasıl olacağını anlayabilmek için öncelikle hayatın gerçek anlamını bilmek gerekir. Allah, hayatın gerçek anlamını şöyle bildirmektedir:

O, amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstün ve güçlü olandır, çok bağışlayandır. (Mülk Suresi, 2)

Ayette bildirildiği gibi tüm insanlar davranışlarının nasıl olduğu ile denenirler. Güzel davranışlarda bulunanlar, bunun sonucunda Allah'ın hoşnutluğunu kazanarak cennete girmeyi arzularlar. Bunun için de hayatlarının her anını böyle bir çaba içinde geçirmeleri gerektiğini bilirler.

Fakat kimi insanlar bu noktada önemli bir yanılgı içindedirler. Sadece ibadetleri yapmanın ve haramlardan sakınmanın Allah rızası için olduğunu ve bunların dışındaki zamanların dinle bir ilgisinin bulunmadığını zannederler. Oysa insan yaşadığı her anda, her konuşmasında, aklından geçirdiği her düşüncede, yaptığı her türlü işte Allah'ı en fazla hoşnut etmenin yolunu aramalıdır. Örneğin dünyada her insan çalışır ve para kazanır. Ancak hayatını Allah için yaşayan bir insan, Allah'ın dinine daha fazla hizmet edebilmek için çalışır ve kazancından kendine sadece ihtiyacı kadarını ayırarak, kalanını Allah'ın hoşnut olacağı yerlerde harcar. Bu insan her sohbetinde Allah'ı en hoşnut edecek konuşmaları yapar. İnsanlara Allah'ı hatırlatır, kötülükten menederek iyiliği emreder. Çevresini ve

dostlarını Allah'ın hoşnut olacağı insanlardan seçer. Bu seçimi yaparken dünyevi çıkarlarını veya dini yaşamayan insanların kıstaslarını dikkate almaz. Her an, "şu an Allah'ı en fazla nasıl hoşnut edebilirim?" diye düşünür.

Dinin en temel şartlarından biri, hayatın tamamının Allah için geçirilmesidir. Bu nedenle Allah müminlere şöyle söylemelerini emreder:

> **De ki: "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır." (En'am Suresi, 162)**

36♦ İnsan kendini neden yeterli görmemelidir?

Allah'tan korkan bir insanın hayattaki en büyük amacı Allah'ı razı edecek bir ahlaki yapıya sahip olmaktır. Bunun için kendisini eğitmesi, sürekli olarak daha üstün bir ahlakı yaşama çabası içinde olması gerektiğini bilir. Çünkü samimiyetin, dürüstlüğün, çalışkanlığın, fedakarlığın, tevazunun ya da diğer güzel özelliklerin "üst sınırı" yoktur.

Yani bir insanın "ben en güzel ahlaka ulaştım bundan daha iyisi olamaz" demesi mümkün değildir.

Kendisini her açıdan eksik gören, daha iyisini arayan bir insanın manevi yönden gelişmesi çok hızlı olur. Böyle bir kişi süratle hatalarından arınır, her gün daha üstün bir ahlaka doğru ilerler. Aksi takdirde eğer insan bir konuda kendisini yeterli görürse daha iyisini aramak ve uygulamak için bir çabası olmaz. Eksiklerini ve hatalarını bulamaz ve düzeltemez. Bu da

onun ilerleyememesine neden olur. Allah Kuran'da insanın kendisini herhangi bir konuda müstağni görmesinin yani yeterli bulmasının büyük bir hata olacağını şöyle bildirmiştir:

Hayır; gerçekten insan, azar. Kendini müstağni gördüğünden. (Alak Suresi, 6-7)

İşte bu yüzden insan kendini gerek Allah'ı razı edecek hayırlı işler yapma, gerekse manevi yönden kendisini geliştirme konusunda kesinlikle yeterli görmemelidir. Allah'ın kendisine verdiği akıl ile, hep daha iyisini, daha güzelini, daha üstününü, daha mükemmelini talep etmeli ve bu konuda samimi bir çaba göstermelidir.

37♦ Dinde zorlama var mıdır?

Bu sorunun cevabı bir ayette açık olarak verilmiştir:

Dinde zorlama (ve baskı) yoktur. Şüphesiz, doğruluk (rüşd) sapıklıktan apaçık ayrılmıştır. Artık kim tağutu tanımayıp Allah'a inanırsa, o, sapasağlam bir kulpa yapışmıştır; bunun kopması yoktur. Allah, işitendir, bilendir. (Bakara Suresi, 256)

Ayette bildirildiği gibi dini yaşama konusunda bir insanın zorlanması söz konusu değildir. Diğer insanlara Allah'ın varlığını ve Kuran ahlakını anlatmak müminin sorumluluklarındandır. Bu sorumluluklarını yerine getirmek isteyen müminler diğer insanların hidayetine vesile olmak için dini anlatır; fakat Allah hidayet dilemedikten sonra hiçbir şey yapamayacaklarını bilerek bundan gerisini kişinin vicdanına bırakırlar. Çünkü Allah'ın ve ahiretin varlığı apaçık ortadadır. Allah'ın çağırdığı

doğru yol ile şeytanın çağırdığı sapıklık arasındaki ayrımı görmek son derece kolaydır. Hangisinin daha güzel ve daha karlı olduğunu her insan kendi vicdanıyla rahatlıkla anlayabilir. Bu nedenle Allah'tan korkan insanlar zaten bir baskı ya da zorlamaya gerek kalmadan doğru yola tabi olurlar.

Allah Kuran'da inananlara düşen görevin yalnızca doğruyu anlatmak olduğunu pek çok ayetiyle bildirmiştir. Bir ayette şöyle denir:

Eğer seninle çekişip-tartışırlarsa, de ki: "Ben, bana uyanlarla birlikte, kendimi Allah'a teslim ettim." Ve kitap verilenlerle ümmilere de ki: "Siz de teslim oldunuz mu?" Eğer teslim oldularsa, gerçekten hidayete ermişlerdir. Fakat yüz çevirdilerse, artık sana düşen yalnızca tebliğ(etmek)dir. Allah, kulları hakkıyla görendir. (Al-i İmran Suresi, 20)

38♦ Hayırlarda yarışmak ne demektir?

İnsanlar iman derecelerine göre birbirlerinden ayrılırlar. Kimi insan Allah'a hiç iman etmez. Kimisi ise sahip olduğu şiddetli Allah korkusu nedeniyle sürekli olarak salih amel işlemeye ve dine hizmet etmeye çalışır. Hayatının her anında Allah'ı razı etmeye çalışan bu insanları Allah Kuran'da şöyle haber vermiştir:

İşte onlar, hayırlarda yarışmaktadırlar ve onlar bundan dolayı öne geçmektedirler. (Müminun Suresi, 61)

Bu insanlar sabahtan akşama kadar sürekli olarak dine hizmet etmeye, dinin ve müminlerin menfaatine olacak salih ameller işlemeye, kısaca her adımlarında Allah'ı razı edecek bir güzellik sunmaya çalışırlar. Bunun için sürekli düşünmek, dua etmek, Allah'ın en çok razı olacağı tavrı aramak ve bunu bularak uygulamak gerektiğini bilirler. Bu yüzden sürekli Allah'a yakınlaşabilecekleri, O'nun ululuğunu hakkıyla takdir edebilecekleri şekilde derin bir düşünme içindedirler. Düşünmedikleri, dünyanın geçici yararına dalıp ahireti unuttukları bir an dahi olmasına izin vermezler. Katıksız olarak iman ettikleri için, yaşamlarının her anını Allah için geçirirler ve bu konuda gaflete kapılmazlar. Durmaksızın Allah'ı ve onun büyüklüğünü düşünmek Allah korkularını şiddetlendirir. Allah'ın Kuran'da emrettiği gibi, bir işten boşaldıklarında, hemen başka bir işle yorulmaya devam ederler. İşte bu kişiler "yarışıp öne geçenler"dir ve Allah onları cennet ile müjdelemiştir:

Yarışıp öne geçenler de, öne geçmiş öncülerdir. İşte onlar, yakınlaştırılmış (mukarreb) olanlardır. Nimetlerle-donatılmış cennetler içinde; (Vakıa Suresi, 10-12)

39♦ Mümin nelere sabreder?

Müminin en önemli özelliklerinden birisi sabırdır. Ancak Kuran'dan öğrendiğimiz sabır, karşılaşılan sıkıntı anında tahammül göstermek demek değildir. Mümin ömrü boyunca karşılaştığı her durumda, her an Allah'ı en çok razı edeceği tavrı seçme konusunda sabır gösterir.

Allah müminleri, açlık, korku, canlarından ve mallarından eksiltme, bolluk gibi çeşitli durumlarla imtihan eder. Kuran'da tarif edilen mümin ise hangi durumda olursa olsun, sabırla Allah'ın hoşnutluğunu arar. Bollukta Allah'a şükreder, darlık ve sıkıntı anlarında Allah'a tevekkül eder, dinin ve müminlerin menfaati her zaman kendi menfaatinden önce gelir. Ömrü boyunca güzel ahlakın her detayını sabırla uygular. Samimidir, dürüsttür, fedakardır, çalışkandır, şevklidir, her zaman sözün en güzelini söyler, sürekli olarak dine hizmet etmeye çalışır. Kısacası Allah'ın güzel gösterdiği herşeyi sabırla uygular. Bunun karşılığında Allah sabreden kullarını şöyle müjdelemiştir:

Andolsun, Biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele. Onlara bir musibet isabet ettiğinde, derler ki: "Biz Allah'a ait (kullar)ız ve şüphesiz O'na dönücüleriz." Rablerinden bağışlanma (salat) ve rahmet bunların üzerinedir ve hidayete erenler de bunlardır. (Bakara Suresi, 155-157)

40♦ İnkar edenlere de bu dünyada mal, mülk verilmesinin hikmeti nedir?

İnkarcıların sahip oldukları mal ve güç onların hep daha azgın insanlar olmasına neden olmuştur. Bu, Allah'ın Kuran'da açıkladığı bir sırdır. Allah onların sahip oldukları mülkün sadece dünyaya ait olduğunu, müminlerin hiçbir şekilde bunla-

ra karşı bir imrenme duygusu yaşamamalarını emretmiş, bu mülkle onların küfrünü artıracağını, en sonunda hepsini topluca cehenneme süreceğini vaat etmiştir.

Bu önemli sırrı açıklayan ayetlerden biri şöyledir:

Şu halde onların malları ve çocukları seni imrendirmesin; Allah bunlarla ancak onları dünya hayatında azaplandırmak ve canlarının inkar içindeyken zorlukla çıkmasını ister. (Tevbe Suresi, 55)

41♦ İnkarcılar yaptıklarına karşılık neden hemen cezalandırılmazlar?

Bu dünya bir imtihan ortamı olduğu için Allah herkese öğüt alıp davranışlarını düzeltebileceği bir süre vermektedir. İnkarcıların da kendilerine tayin edilen bu süre dolana dek ahiretteki cezaları ertelenir. Öyle ki cehenneme girdiklerinde öne sürebilecekleri hiçbir mazeretleri kalmasın. İnkarlarında kararlı olanlara, kötülüklerini ellerinden geldiği kadar sergileyebilecekleri fırsatlar verilir. Böylelikle kendileri için, cehennemde tam layık oldukları karşılığa kavuşmalarına yetecek kadar delil toplanmış olur.

O küfre sapanlar, kendilerine tanıdığımız süreyi sakın kendileri için hayırlı sanmasınlar, Biz onlara, ancak günahları daha da artsın, diye süre vermekteyiz. Onlar için aşağılatıcı bir azap vardır. (Al-i İmran Suresi, 178)

42♦ İnkarcıların dünyada uğradıkları son nasıldır?

Allah, inkar edenler için ahirette sonsuza dek sürecek acı bir azap hazırlamıştır. Ancak inkarcılar için dünyada da hazırlanmış çeşitli azaplar bulunmaktadır. Bunlar her ne kadar yaptıklarının cehennemdeki karşılığı gibi olmasa da, sonsuz azaplarının bir nevi başlangıcı şeklindedir. Aynı zamanda, pişman olup ibret almaları ve doğru yola dönmeleri yönünde Allah'tan bir ihtar ve uyarı niteliği taşırlar. Allah dünyada vereceği azabı ve nedenini ayetinde şöyle bildirmektedir:

Andolsun, Biz onlara belki (inkarcılıktan) dönerler diye o büyük (uhrevi) azapdan önce, yakın (dünyevi) azaptan da taddıracağız. (Secde Suresi, 21)

İnkarcıların inkarlarının en önemli nedeni dünya hayatına tutkuyla bağlı olmaları ve anladıkları halde bu dünya tutkuları nedeniyle gerçeği kabullenememeleridir. Ve Allah'ın inkarcılar için dünyada hazırladığı azap, onların dünya ile ilgili tüm nimetlerini ellerinden alacak şekilde olur. Kuran'da bahsedilen dünyevi azaplardan bir kısmı şöyledir:

İnkarcı kavme çekirge, güve, kurbağa gibi hayvanların musallat edilmesi (Araf Suresi, 133)
İnkarcı kavimde kuraklık ve ürün kıtlığı olması, ekonomik sarsıntılar yaşanması (Araf Suresi, 130, Nahl Suresi, 112)
Karun veya zengin bağ sahibi gibi zenginlikleriyle övünüp şımaran kişilere verilen kişisel azaplar so-

nucunda bu kişilerin sahip oldukları tüm zenginliği kaybetmeleri (Kasas Suresi, 76-82, Kehf Suresi, 32-43)
İnkarcıların mutsuz ve bedbaht olmaları (A'la Suresi, 11-12)
Kuruntular içinde yaşamaları (Nisa Suresi, 120)
Kalplerinin dar ve sıkıntılı olması, üzerlerine pislik çökmesi (En'am Suresi, 125)

43♦ Kimler cehenneme girecektir?

Kuran'da birçok ayette cehenneme girecek olanların özellikleri anlatılmaktadır. Bu özelliklerden bir kısmını şöyle sıralayabiliriz: Allah'ı inkar eden, Allah'tan başkasını eş ve ortak tutan, O'nunla beraber başka ilahlar kılan, kendisi ilahlık iddiasında bulunan, O'nun dışında sahte ilahlar, kurtarıcılar, yol göstericiler edinen, Allah'ın yolundan alıkoyan, O'nun yolunda çarpıklık arayan, Allah'ın indirdiği kitaptan birşeyleri gözardı edip saklayan, Allah'ın isminin anılmasını engelleyen, yetimin malını zulmederek yiyen, insanların haklarına tecavüz eden, ayetleri yalanlayan, faiz yiyen, Peygamberleri haksız yere öldüren, insanlardan adaleti emredenleri öldüren, Allah'ın elçilerine muhalefet eden, kasıtlı olarak adam öldüren, insanların mallarını haksızlıkla yiyen, dinlerini bir oyun ve eğlence konusu edinen, Allah'ın ayetleri ve elçileriyle alay eden, yeniden diriltilmeyeceğini düşünüp ahirete inanmayan, Allah'ın huzuruna çıkarılacağına inanmayan, dünya hayatına razı olup, yalnızca onunla tatmin olan, hiçbir meşru mazereti olmadığı

halde Allah'ın farz kıldığı ibadetleri yerine getirmeye çalışmayan, Allah'tan gereği gibi korkup sakınmayan, namazı kılmayan, kötülüğü örgütleyip düzenleyen, bozgunculuk yapan, fitne çıkaran, Allah'ın ayetlerini yalanlayan, Allah'a ibadet etmekte büyüklenen, müminlere iftira atan, fuhşu yaygınlaştıran, gerçeği tersyüz edip saklayan, Allah'ın sınırlarını korumayan, haram yiyecekleri yiyen, ölçüde tartıda adaletsizlik yapan, kibirli, cimri, saygısız, bencil, nankör, hain, şımarık, zorba, inatçı...

Allah bu özelliklere sahip olup, ölene kadar da bu ahlaksızlıklarını muhafaza eden her inkarcının muhakkak cehenneme gireceğini ve yaptıklarının karşılığını büyük bir azap olarak geri alacağını bildirmiştir. Kaf Suresi'nde şöyle denir:

Siz ikiniz (ey melekler), her inatçı nankörü atın cehennemin içine, Hayra engel olan, saldırgan şüpheciyi, Ki o, Allah'la beraber başka bir ilah edinmişti. Artık ikiniz, onu en şiddetli olan azabın içine atın. (Kaf Suresi, 24-26)

44♦ Cehennemdeki pişmanlık fayda eder mi?

Allah tüm insanlara elçileri ve kitapları vasıtasıyla yapmaları gereken herşeyi bildirir. Hiçbir topluluğu uyarıp korkutmadan bir azap göndermez. (Şuara Suresi, 24) Her insan yeterli öğüdü alacak ve yapması gereken herşeyi öğrenecek kadar bir ömür yaşar. Yapmaları gereken herşeyi bildikleri ve düşünüp öğüt alabilecek kadar vakitleri olduğu halde inkarlarında ısrar eden insanlar, cehennemde sonsuza kadar yaşa-

mayı hak ederler. Ama bu insanlar oraya girdikleri anda dünyada yaptıklarından dolayı müthiş bir pişmanlık duymaya başlarlar. İşte bu pişmanlığın telafisi yoktur. Yaptıklarını telafi etmek için dünyaya dönmek isteyen inkarcıların yalvarmaları hiçbir şekilde fayda etmez. Çünkü onlar kendilerine verilen fırsatı değerlendirmemişler ve sonsuza kadar haklarını kaybetmişlerdir. Allah ayetinde bu inkarcıların çaresiz durumunu şöyle bildirmiştir:

İçinde onlar (şöyle) çığlık atarlar: "Rabbimiz, bizi çıkar, yaptığımızdan başka salih bir amelde bulunalım." Size orda (dünyada), öğüt alabilecek olanın öğüt alabileceği kadar ömür vermedik mi? Size uyaran da gelmişti. Öyleyse (azabı) tadın; artık zalimler için bir yardımcı yoktur. (Fatır Suresi, 37)

45♦ Cehennemde ateşten başka azaplar var mı?

Allah Kuran'da, inkarcıların cehennemdeyken ateşe atılacaklarını, ateşten elbiseler ve katrandan giysiler giyeceklerini bildirmiştir. (Hac Suresi, 19) Ancak insanın cehennemde göreceği azap ateşle sınırlı değildir.

Cehennemde;

- demirden kamçılar vardır (Hac Suresi, 21),

- insanlar bukağılara vurulacaklardır (İbrahim Suresi, 49),

- zincirlerle sürüklenecekler ve boyunlarına de-

mirden halkalar geçirilecektir (Mümin Suresi, 71),

- başlarından aşağı kaynar su dökülecektir (Duhan Suresi, 48),

- katrandan giysiler giyeceklerdir (İbrahim Suresi, 50),

- elleri boyunlarına bağlı bir şekilde cehennemin sıkışık yerlerine atılacaklardır (Furkan Suresi, 13),

- cehennemin odunu ve yakıtı olarak kullanılacaklardır (Cin Suresi, 15, Al-i İmran Suresi, 10)

Burada sayılanlar cehennemdeki azabın çok az bir kısmıdır. Orada, dünyada bir insanın zihninde canlandıramayacağı kadar ağır azaplar mevcuttur. Yaşanan pişmanlıkla birlikte, Allah'ın insanın içine verdiği manevi azap ise sonsuza kadar oradaki insanların yüreklerini yakacaktır. Bu manevi azaba Kuran'da şöyle dikkat çekilir:

"Hutame"nin ne olduğunu sana bildiren nedir? Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir. Ki o, yüreklerin üstüne tırmanıp çıkar. (Hümeze Suresi, 5-7)

46♦ Cehennemde inkarcılara yiyecek ve içecek olarak ne verilecektir?

Dünyadayken yaptıkları aşırılıklardan dolayı, Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılan bu insanlara ahirette hiçbir nimet verilmeyecektir. Cehennemde sadece azap görecek olan inkarcılar, cennette müminlere sonsuza kadar sunulan nimetler-

den, kendilerine biraz olsun vermeleri için yalvaracaklardır. (Araf Suresi, 50) Fakat inkarcılara haram kılınan bu nimetlerin yerine onlara, kendilerini hiçbir zaman doyurmayan, boğazlarını tıkayan, acı veren, hatta dayanılmaz açlıklarını hiçbir şekilde gidermeyen yiyeceklerle, susuzluklarını sürekli artıran içecekler verilecektir. Ve kendilerine hiçbir fayda sağlamamasına hatta azap vermesine rağmen sonsuza kadar bu yiyecek ve içeceklere muhtaç kalacaklardır.

Cehennemde inkarcılar için hazırlanan, kendilerine tarifsiz acılar ve iğrenme duygusu verecek olan yiyecek ve içecekler Kuran'da şu şekilde bildirilmiştir:

Zakkum ağacı (Duhan Suresi, 43-46), darı dikeni (Gaşiye Suresi, 6-7) cehennem yiyeceklerindendir. Kaynar su (Vakıa Suresi, 54-55), irinli su (İbrahim Suresi, 16-17) ve kan (Hakka Suresi, 36) cehennemdeki içeceklerdendir.

47♦ Cehennem derece derece midir?

Cehennemde, herkes yaptıklarının karşılığını eksiksiz olarak alacaktır. Elbette, inkarlarının şiddetine, Allah'ın dinine ve müminlere karşı verdikleri mücadeleye, dünyada yaptıkları zulmün şiddetine göre kişiler arasında derece farklılıkları olacaktır. Örneğin müminlerin en büyük düşmanlarından olan ve aleyhte gizli faaliyetler yapan münafıkların cehennemin en alt tabakasında olacakları (Nisa Suresi, 145) Kuran'da bildirilmiştir. İşte bunun gibi, her inkarcının muhakkak cehenneme gireceği ve Allah'ın adaleti ile tam olarak yaptıklarının karşılığını göreceği Kuran'da şu ayetlerde geçmektedir:

İşte bunlar, cinlerden ve insanlardan kendilerin-

den evvel gelip-geçmiş ümmetler içinde (azab) sözü üzerlerine hak olmuş kimselerdir. Gerçekten onlar, ziyana uğrayanlardır. Her biri için yaptıklarınızdan dolayı dereceler vardır; öyle ki amelleri kendilerine eksiksizce ödensin ve onlar zulme de uğratılmazlar. (Ahkaf Suresi, 18-19)

Bunun yanı sıra, bazı kişilerin zannettiğinin aksine, insanlar günahlarının cezasını bir süre çektikten sonra bağışlanarak cehennemden çıkamayacaklardır. Oraya giren her inkarcı sonsuza kadar cehennemde kalacaktır. (Bakara Suresi, 80-81)

48♦ Cennettekiler ve cehennemdekiler birbirlerini görürler mi?

Allah ayetlerde cennet halkı ile cehennem halkının birbirlerini gördüklerinden ve aralarında geçen diyaloglardan bahseder. Cennet ve cehennem halkının birbirlerini görmeleri, cennettekiler için büyük bir şükür vesilesi, cehennemdekiler içinse hasret ve pişmanlıklarının artması için bir vesile olur. Cennetteki insanların cehennemdekileri görmeleri ve aralarında geçen konuşmalardan bazısı Kuran'da şöyle haber verilir:

Bir sözcü der ki: "Benim bir yakınım vardı." "Derdi ki: Sen de gerçekten (dirilişi) doğrulayanlardan mısın? Bizler öldüğümüz, toprak ve kemikler olduğumuzda mı, gerçekten biz mi (yeniden diriltilip sonra da) sorguya çekilecekmişiz?" (Konuşan yanındakilere) Der ki: "Sizler (onun

şimdi ne durumda olduğunu) biliyor musunuz?" Derken, bakıverdi, onu 'çılgınca yanan ateşin' tam ortasında gördü. Dedi ki: "Andolsun Allah'a, neredeyse beni de (şu bulunduğun yere) düşürecektin. Eğer Rabbimin nimeti olmasaydı, muhakkak ben de (azab yerine getirilip) hazır bulundurulanlardan olacaktım." (Saffat Suresi, 51-57)

Ateşin halkı cennet halkına seslenir: "Bize biraz sudan ya da Allah'ın size verdiği rızıktan aktarın." Derler ki: "Doğrusu Allah, bunları inkar edenlere haram (yasak) kılmıştır." (Araf Suresi, 50)

49♦ Cennette nasıl bir yaşam olacak?

Kuran'daki tasvirlerden, cennette de yaşadığımız dünyadakine benzer bir yaşam olduğu anlaşılmaktadır. Ayetlerde cennetteki mekanlar anlatılır, bu mekanlardaki ihtişamlı mobilyalardan, göz alıcı güzellikteki eşyalardan bahsedilir. Bunlardan başka kullanılan takılardan, cennetteki giyim-kuşamdan, yiyecek ve içeceklerden de örnekler verilir. Dünyadakilerle benzer olarak tarif edilen bu güzelliklerin her birinde cennette var olan ihtişam ve çarpıcılık vurgulanmıştır. Bu tariflerin yanında cennette insanın aklına gelebilecek herşeyin ve ayrıca aklına gelmeyecek güzelliklerin de nimet olarak verileceğinden bahsedilir. Dünyadaki yaşam ve cennetteki yaşam arasındaki en büyük fark hiç kuşkusuz ki dünyadaki eksikliklerin hiçbirinin cennette olmamasıdır. Ayetlerde cennette var olduğu haber verilen inceliklerden ve güzelliklerden bazıları şöyledir:

- Büyük bir mülk ve ihtişam,
- Yüksek konaklar ve köşkler,
- Yükseklere kurulmuş tahtlar,
- Atlastan, ipekten en güzel giysiler
- Altından, gümüşten bilezikler, mücevherler, inciler,
- Altından ırmaklar akan mekanlar,
- Ne sıcak ne de soğuk, tam kararında bir gölgelik,
- Altın tepsiler, kadehler,
- Astarları ağır işlenmiş atlastan yataklar,
- Yeşil yastıklar ve çarpıcı güzellikte döşekler,
- Tadı değişmeyen sütten ırmaklar, süzme baldan ırmaklar,
- Gümüşten billur kaplar ve daha birçokları…

Görüldüğü gibi cennet bir insanın en büyük zevkleri alabileceği, olağanüstü kusursuzlukta bir mekandır. Allah cennetteki ihtişamı bir ayetinde şöyle bildirir:

Her nereye baksan, bir nimet ve büyük bir mülk görürsün. (İnsan Suresi, 20)

50♦ Cennetteki manevi ortam nasıl olacak?

Cennet, müminlere dünyada yaptıkları salih amellerin, gösterdikleri güzel ahlakın karşılığında Allah'ın verdiği bir nimettir. Ayetlerde, maddi yönden her türlü güzelliğin sunulduğu cennette, insanlara sıkıntı veren hiçbir şeyin olmadığından da bahsedilir. Cennette;

- her yönden güvenlik vardır,
- kin ve nefret yoktur,
- boş konuşma ve yalan yoktur,

- yorgunluk ve bıkkınlık yoktur,
- korku ve hüzün yoktur,
- güzel yüzlü, güzel huylu insanlar vardır,
- cennette yaşlanma yoktur, herkes yaşıttır,
- cennet, insanın her yönüyle hoşnut olacağı bir yerdir.

Elbette burada sayılanlar cennetteki güven ve huzur ortamını tarif eden birkaç örnektir. Allah bir ayetinde, inanmayanlar cehennemde tarif edilmez bir azap çekerken, müminlerin cennette son derece büyük bir maddi manevi rahatlık ve huzur içinde olacaklarını şöyle bildirmektedir:

(O gün) Zalimleri kazandıkları dolayısıyla korkuyla titrerlerken görürsün; o (yaptıkları) da üstlerine çöküvermiştir. İman edip salih amellerde bulunanlar ise, cennet bahçelerindedirler. Rableri Katında her diledikleri onlarındır. İşte büyük fazl (nimet ve üstünlük) budur. (Şura Suresi, 22)

51♦ Nefsini ilah edinmek nasıl olur?

Nefsini ilah edinen insan kendi çıkarlarını ve rahatını dinin çıkarlarının üzerinde tutan insandır. Oysa gerçek ve samimi bir dindar sadece Allah'ı ilah edinir ve sadece Allah'ı hoşnut edecek şekilde davranır. Bu, her koşul için geçerlidir. Böyle bir kişi hastalandığında da, zorluk anlarında da, çıkarları tamamen zedelenecek olsa da asla dinin çıkarlarından, Allah'ın sınırlarından taviz vermez.

Ama bir insan küçük gibi gördüğü bir konuda bile din için fedakarlıkta bulunamıyorsa, zor gelen herşeyde dini terk ede-

rek nefsine süslü geleni seçiyorsa, bu insan nefsini hoşnut etmeye çalışıyordur ve dolayısıyla onu ilah edinmiştir. Allah Kuran'da nefislerini ilah edinenler için şöyle demektedir:

Şimdi sen, kendi hevasını ilah edinen ve Allah'ın bir ilim üzere kendisini saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözü üstüne bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra ona kim hidayet verecektir? Siz yine de öğüt alıp-düşünmüyor musunuz? (Casiye Suresi, 23)

52♦ Şeytan insanı saptırmak için her an faaliyette midir?

Şeytan insanı Allah'ın yolundan saptırmak için durmaksızın bir faaliyet içindedir. Bir an olsun bundan vazgeçmez, her türlü yolu dener. İnsana zayıf noktalarından yaklaşarak ona kendi isteklerini yaptırmaya çalışır. Bir ayette şeytanın insanları saptırmaya yönelik faaliyetler göstereceğine şöyle dikkat çekilmiştir:

... Şeytan da onları uzak bir sapıklıkla sapıtmak ister. (Nisa Suresi, 60)

Dedi ki: "Madem öyle, beni azdırdığından dolayı onlar(ı insanları saptırmak) için mutlaka senin dosdoğru yolunda (pusu kurup) oturacağım. Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Allah) Dedi: "Kınanıp alçaltılmış ve kovulmuş olarak ordan çık. Andolsun, onlardan kim seni izlerse, cehennemi sizlerle dolduracağım." (Araf Suresi, 16-18)

Şeytan insanın en büyük düşmanıdır ve insanlara vesvese vererek, doğruyu yanlış, yanlışı doğru gibi göstererek onları dinden uzak tutmaya çalışır. Ayette bildirildiği gibi insanların Allah'a şükretmesini engellemeye çalışır. Ancak Kuran'da bildirildiği gibi şeytana uyan insanlar mutlaka hüsrana uğrayacaklardır. Bu yüzden insanlar şeytanın sinsi tuzaklarına karşı uyanık olmalı ve ona uymaktan şiddetle kaçınmalıdırlar.

Şunu da unutmamak gerekir ki, şeytan yalnızca samimi olarak iman etmeyen insanlar üzerinde etkili olabilir. Allah'a kesin bilgiyle inanan, ahireti, hesap gününü bilen insanlar şeytanın faaliyetinden etkilenmezler. Eğer bu yönde bir etkiyle karşılaşacak olurlarsa hemen Allah'a sığınırlar. Allah şeytanın inananlara karşı son derece güçsüz olduğunu şöyle haber vermiştir:

(Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilmişlerdir. (Araf Suresi, 201)

Şeytanın kendisi de, Allah'a içtenlikle bağlı olan samimi ihlas sahiplerine karşı saptırıcı bir gücü olmadığını itiraf eder. Bu Kuran'da şöyle bildirilir:

Dedi ki: "Rabbim, beni kışkırttığın şeye karşılık, andolsun, ben de yeryüzünde onlara, (sana başkaldırmayı ve dünya tutkularını) süsleyip-çekici göstereceğim ve onların tümünü mutlaka kışkırtıp-saptıracağım. Ancak onlardan muhlis olan kulların müstesna." (Hicr Suresi, 39-40)

53♦ İçimden geçirdiğim herşey Allah Katında biliniyor mu?

Allah, insanın içinden geçirdiği, hiç kimsenin bilmediğini zannettiği tüm düşünceleri de dahil olmak üzere her türlü şeyi bilir. Çünkü Allah'ın sıfatlarından biri "Habir"dir. Yani Allah herşeyin iç yüzünden, gizli taraflarından haberdar olandır. İnsan karşısındaki kişilerden, aklından geçen düşünceleri gizleyebilir ama Allah'tan gizleyemez. Ayette bildirildiği gibi, **"Şüphesiz, yerde ve gökte Allah'a hiçbir şey gizli kalmaz."** (Al-i İmran Suresi, 5) Bir başka ayette ise şöyle denir:

> **Göklerde ve yerde Allah O'dur. Gizlinizi ve açığınızı bilir; kazandıklarınızı da bilir. (Enam Suresi, 3)**

İnsan zamana ve mekana bağımlı bir varlıktır. Oysa Allah tüm bu eksikliklerden uzaktır. Zamanı, mekanı, tüm insanları, o insanların başlarına gelecek olayları yaratan ve herşeyin kaderini tayin eden Allah'tır. Bu yüzden Allah insanın içini, dışını, tüm düşüncelerini bilir. Kuran'da bildirdiği gibi, **"...Şüphesiz O, sinelerin özünde saklı duranı bilendir."** (Mülk Suresi, 13)

54♦ İnsanın kalbinin temiz olması ve insanlara karşı yardımsever olması cennete girmesi için yeterli olur mu?

Her insanın veya her toplumun kendine göre bir "iyilik" ve "yardımseverlik" anlayışı vardır. Kimi için iyi eğitim görmüş çocuklar yetiştirmek, kimi için bir yardım kulübüne üye ol-

mak, kimi için de hayvanseverler derneğinde çalışmak "iyilik"tir.

İnsanlar bu şekilde kendilerini kandırarak sorumluluktan kaçmak isterler. Çünkü her insan aslında hesap gününde Kuran'a uyup uymamaktan sorguya çekileceğini çok iyi bilir. Ancak Allah'ın emirlerini uygulamaya yanaşmadığı için bunu görmezlikten gelir. Bu sorumluluktan kaçmayan ve Kuran'dan sorumlu olduğu gerçeğini görebilen insan ise "iyiliğin" gerçek karşılığının da sadece Kuran'da bulunacağını bilir. Çünkü Kuran kendisini Yaratan'ın hükümlerini içerir.

Bir insanın cenneti kazanabilmesi için ise "kalbinin temiz olması" değil, esas olarak Allah'ın hükümlerinin bulunduğu Kitab'a taviz vermeden uyması gerekir. Yani bir insanın kendi halinde yaşaması, kimsenin kötülüğünü istememesi, kimsenin malında, mülkünde, namusunda gözünün olmaması onun cennet için uygun bir insan olduğunu göstermez. Çünkü bunlarla birlikte Allah'ın Kuran'da bildirdiği diğer ahlak ve özelliklerini de üzerinde taşıması gerekir.

Allah gerçek iyiliğin ne olduğunu, kimlerin gerçek Müslümanlar olduklarını bir ayetinde şöyle bildirmektedir:

Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Ama iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, Kitaba ve Peygamberlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere (özgürlükleri için) veren; namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kı-

zıştığı zamanlarda sabredenler(in tutum ve davranışlarıdır). İşte bunlar, doğru olanlardır ve müttaki olanlar da bunlardır. (Bakara Suresi, 177)

Bir başka ayette de yine Allah Katındaki iyilik ölçüsü şöyle bir örnekle açıklanmaktadır:

Hacılara su dağıtmayı ve Mescid-i Haram'ı onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe iman eden ve Allah yolunda cehd edenin (çaba harcayanın) (yaptıkları) gibi mi saydınız? Bunlar Allah Katında bir olmazlar. Allah zulmeden bir topluluğa hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 19)

İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd edenlerin (çaba harcayanların) Allah Katında büyük dereceleri vardır. İşte 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenler bunlardır. (Tevbe Suresi, 20)

55♦ Allah'a hicret etmek nasıl olur?

Hicret etmek, bir insanın bir yerden bir yere gitmesi, daha doğrusu göç etmesi demektir. Allah'a hicret etmek ise, insanın Allah'ı tanıdıktan, Kuran'ı okuyup anladıktan sonra geçmişteki her türlü yanlış tavrını, düşüncesini, alışkanlıklarını kısacası herşeyini bırakarak sadece Allah'a yönelmesi ve yalnızca O'nun istediği şekilde yaşamasıdır.

Hz. İbrahim, doğruyu gördüğü anda çevresindeki insanların yaşantı tarzından tamamen sıyrılarak, hemen Allah'a hicret etmiş bir Müslümandır. Hz. Lut da, Hz. İbrahim gibi üstün bir ahlak göstererek Rabbine yönelen bir Peygamberdir. Ku-

ran'da Hz. Lut'un bu davranışı şöyle haber verilir:

Bunun üzerine Lut ona iman etti ve dedi ki: "Gerçekten ben, Rabbime hicret edeceğim. Çünkü şüphesiz O, güçlü ve üstün olandır, hüküm ve hikmet sahibidir." (Ankebut Suresi, 26)

56♦ Kuran'da "ataların dini" ifadesiyle ne kastediliyor?

Kuran'da İslam dininin hükümleri ve bir müminin nasıl bir yaşam sürmesi gerektiği detaylı olarak tarif edilmiştir. Ataların dini ifadesiyle de, Kuran'daki hükümlerin dışında birtakım kurallara bağlı hareket edilerek geçmişten getirilen alışkanlıklara, geleneklere ya da kulaktan dolma bilgilere dayalı uydurma bir din kastedilmektedir. İslam adına ortaya atılıp, ancak Kuran'da hiçbir şekilde yeri olmayan batıl inanç ve uygulamaların kaynağı işte bu "ataların dini"dir.

Cahiliye toplumlarında "ataların batıl dini"ne uyarak yaşayan insanlara sıkça rastlanır. Bu toplumlarda yaşayan insanlar çeşitli ibadetleri ve davranışları niçin yaptıklarını düşünmeden, babalarından, dedelerinden öğrendikleri şekliyle uygular ve dinen makbul bir şeyler yaptıklarını sanırlar. Temelde, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmayı değil, geçmişten kendilerine kötü bir miras olarak bırakılan çarpık sistemi uygulamaya çalışırlar. Bu konuda Kuran'da Hz. İbrahim'in kavminden bir örnek verilmiştir:

Onlara İbrahim'in haberini de aktar-oku: Hani, babasına ve kavmine: "Siz neye kulluk ediyorsu-

nuz?" demişti. Demişlerdi ki: "Putlara tapıyoruz, bunun için sürekli onların önünde bel büküp eğiliyoruz." Dedi ki: "Peki, dua ettiğiniz zaman onlar sizi işitiyorlar mı?", "Ya da size bir yararları veya zararları dokunuyor mu?", "Hayır" dediler. "Biz atalarımızı böyle yaparlarken bulduk." (İbrahim) Dedi ki: "Şimdi, neye tapmakta olduğunuzu gördünüz mü?", "Hem siz, hem de eski atalarınız?", "İşte bunlar, gerçekten benim düşmanımdır; yalnızca alemlerin Rabbi hariç", "Ki beni yaratan ve bana hidayet veren O'dur;" "Bana yediren ve içiren O'dur;", "Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur;", "Beni öldürecek, sonra diriltecek olan da O'dur, "Din (ceza) günü hatalarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur;" (Şuara Suresi, 69-82)

Ayetlerde görüldüğü gibi Hz. İbrahim, kavminin batıl dininden uzaklaşmış, yalnızca Allah'a yönelmiş ve kavmine de Allah'ın tek ilah olduğunu, uyulması gereken tek dinin de Allah'ın dini olduğunu tebliğ etmiştir.

Elçilerin çoğu, gönderildikleri kavimler tarafından atalarının dinlerine karşı çıkmakla, bu dini yıkmaya çalışmakla itham edilmiş ve dönemlerinde yürürlükte olan çarpıtılmış, tahrif edilmiş dinin mensupları tarafından tepki ve tehditler almışlardır. Bununla ilgili ayetlerden bazıları şöyledir:

Onlar: "Siz ikiniz, bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuz (yol)dan çevirmek ve yeryüzünde büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz, sizin iki-

nize inanacak değiliz" dediler. (Yunus Suresi, 78)
Onlara; "Allah'ın indirdiklerine uyun" denildiğinde, derler ki; "Hayır, biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız." Şayet şeytan, onları çılgınca yanan ateşin azabına çağırmışsa da mı (buna uyacaklar)? (Lokman Suresi, 21)
Hayır; dediler ki: "Gerçekten atalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk ve doğrusu biz onların izleri (eserleri) üstünde doğru olana (hidayete) yönelmiş (kimse)leriz." (Zuhruf Suresi, 22)

57♦ İslam'da kadın ile erkek eşit midir?

Allah, Kuran'da iman eden ve salih amellerde bulunan müminlerden bahseder. Allah Katında, değer ve üstünlük ölçüsü, bir insanın kadın ya da erkek olması değil, iman etmiş olması ve salih amellerde bulunmasıdır. İslam'ın hükümlerinden ve Allah'ın emirlerinin eksiksiz olarak yerine getirilmesinden hiçbir ayrım yapılmaksızın herkes sorumludur. Kuran'da kadın olsun, erkek olsun her insanın yaptığı işin karşılığını aynı şekilde alacağı haber verilir:

Erkek olsun, kadın olsun inanmış olarak kim salih bir amelde bulunursa, onlar cennete girecek ve onlar, bir 'çekirdeğin sırtındaki tomurcuk kadar' bile haksızlığa uğramayacaklardır. (Nisa Suresi, 124)

Ayrıca Allah başka ayetlerinde de önemli olanın insanın cinsiyeti değil, takvası yani Allah'tan korkarak nefsini Allah'ın hoşnut olmayacağı her türlü günah ve isyandan, bozulma ve

sapmadan koruması, ahirette kendisine yıkım getirecek her türlü kötülükten kaçınması olduğunu bildirmiştir:

Ey insanlar, gerçekten, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah Katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır. (Hucurat Suresi, 13)

58♦ Kulağı ve gözü mühürlü kişi nasıl olur?

Allah'ın Kuran'da uyulmasını emrettiği hükümler çok açıktır ve bunlardan haberdar olan herkesin bu hükümleri eksiksiz uygulaması gerekir. Ayetlerden haberdar olan ama gereğini yerine getirmeyen kişi vicdanının sesini dinlemediği için kalbi katılaşır, aklı ve şuuru körelir; bir süre sonra gerçekleri göremez hale gelir. Ayetlerde tarif edilenleri anlamaz, doğruları göremez. Yaptıklarının karşılığı olarak kendisini nasıl bir sonun beklediğini dahi fark edemez.

Allah ayetlerinde, dünya hayatını ahirete tercih edenlerin, ayetleri geçersiz kılmak için mücadele edenlerin, Allah'a karşı yalan düzüp uyduranların, sadece nefsinin emrettiklerini uygulayanların, iman ettikten sonra inkara sapanların, mücadelede geri kalmayı seçenlerin ve zengin olduğu halde Allah yolunda infak etmek istemeyen kişilerin kalplerinin, kulaklarının ve gözlerinin mühürleneceğinden ve üzerlerinde bir ağırlık olacağından bahsetmektedir. Ayrıca ayetlerde bu insanla-

rın cehennem ehli olduğu da haber verilmektedir:

Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde de perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 7)

Onlar, Allah'ın, kalplerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir. Gafil olanlar da onların ta kendileridir. Şüphesiz, onlar ahirette ziyana uğrayanlardır. (Nahl Suresi, 108-109)

59♦ Kuran'da bozgunculuktan kastedilen nedir?

Kuran'da bozguncu karakterine birçok örnek verilmektedir. Ancak bozguncuların temel özelliği Allah'a, Allah'ın elçilerine ve kitaplarına karşı çıkmaları, dinin ve Müslümanların karşısına engeller çıkarmaları, Allah'ın sınırlarını tanımamalarıdır. Onların bu genel özelliği bir ayette şöyle bildirilmektedir:

İnkar edip de Allah'ın yolundan alıkoyanlar, Biz, işledikleri bozgunculuğa karşılık, onlara azap üstüne azap ilave ettik. (Nahl Suresi, 88)

Ayetlerde Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışan bu insanların yeryüzünde dirlik ve düzeni bozdukları, karışıklık çıkardıkları, Allah'ın emir ve yasaklarını kaldırmaya çalıştıkları, ölçüyü ve tartıyı eksik tutarak sahtekarlık yaptıkları gibi özelliklerinden söz edilmektedir. Buna karşılık Allah hem dünyada hem ahirette bu kişilere karşılık verir ve onları yukarıdaki ayette de bildirdiği gibi çeşitli şekillerde azaplandırır, sonsuz

adaletiyle bozgunculuk yapmaya kalkışan herkese hak ettiği karşılığı eksiksiz olarak verir.

60♦ Münafık kimdir?

Münafıklar, Kuran'da iman etmedikleri halde, iman etmiş gibi gözüken, dolayısıyla içinde yaşadıkları mümin topluluğundan kendilerince bir çıkar elde edeceklerini düşünen iki yüzlü insanlar olarak tarif edilmişlerdir. Allah münafıkların, bozguncu olduklarını ve müminlerin arasında fitne çıkarmaya çalıştıklarını, yani mümin topluluğunun içindeki birlik ve beraberliği bozmaya yönelik gizli faaliyetlerde bulunduklarını bildirmiştir. Bu özelliklerinden dolayı kendilerine "nifak (ayrılık, bozgunculuk, fitne) çıkaran" anlamında "münafık" ismi verilmiştir.

Münafıkların diğer bir önemli özellikleri, mümin topluluğunun birtakım zorluklarla karşılaştığı dönemlerde gerçek yüzlerini göstermeleri, bunun dışında kendilerini belli etmemeleridir. Kendilerince müminleri aldattıklarını zanneden bu insanların aslında kendileri büyük bir aldanışın içindedirler. Allah aşağıdaki ayette münafıkların içine düştüğü aldanmayı şöyle bildirmiştir:

İnsanlardan öyleleri vardır ki: "Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" derler; oysa inanmış değillerdir. (Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azab vardır. (Bakara Suresi, 8-10)

Kendilerine din ve ahiret konusunda her türlü bilgi geldiği, elçiyi görüp tanıdıkları ve müminlerle içiçe yaşadıkları halde çok büyük bir alçaklık örneği sergileyerek kibir ve dünyevi çıkarlar uğruna imandan dönmeleri, fitne çıkarmaya çalışmaları, elçiye ve müminlere düşmanlık yapmaları, inkarcılara gidip onları müminlere karşı kışkırtmaları nedeniyle Allah onlara en büyük azabı vaat etmiştir:

Gerçekten münafıklar, ateşin en alçak tabakasındadırlar. Onlara bir yardımcı bulamazsın. (Nisa Suresi, 145)

61♦ Münafıkları tanıyabileceğimiz alametler var mıdır?

Allah Kuran'da münafıkların birçok özelliğini tarif ederek müminleri bu inkarcı grubuna karşı uyarmıştır. Bu yüzden gizli kapaklı faaliyet yapan bu azgın grubun tüm alametleri Kuran'ı iyi bilen birisi için ortadadır. Kalplerinde hastalık bulunan münafıklar Allah'ın ayetlerinden haberdar olan dikkatli bir müminin gözünden kaçmaz. Bu kişilerin içlerinde taşıdıkları inkarın alametleri ne kadar gizlemeye çalışsalar da hareketlerinde, konuşmalarında ve olaylar karşısında gösterdikleri tepkilerde ortaya çıkar. Müminler bu alametleri gösteren kişiler için "bu kesin münafıktır" diyemezler, ama bu kişilere karşı son derece temkinli davranırlar. Münafıkların tanınmasına yardımcı olan çok belirgin bazı alametler aşağıdaki ayette bildirilmiştir:

Gerçek şu ki, münafıklar (sözde), Allah'ı aldat-

maktadırlar. Oysa O, onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman, isteksizce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)

Ayette görüldüğü gibi münafıkların yaptıkları işlerde insanların rızasını gözetmeleri, gösterişe yönelik tavırlarda bulunmaları müminler tarafından hissedilebilecek alametlerdir. Bu kişilerin eninde sonunda gerçek yüzlerinin ortaya çıkacağı ve Allah dilerse, yüzlerinden ve konuşma tarzlarında da kendilerini belli edecekleri ayette haber verilmiştir:

Yoksa kalplerinde hastalık bulunanlar, Allah'ın kinlerini hiç (ortaya) çıkarmayacağını mı sandılar? Eğer Biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın. Allah, amellerinizi bilir. (Muhammed Suresi, 29-30)

62♦ Kuran'a göre "cahil insan" kimdir?

Kuran'da kullanılan "cahil" sıfatı, halk arasında bilinenden farklı bir anlam içerir. Kuran'da ifade edilen cahillik, kişinin yaratılış amacından, Yaratıcısı'nın üstün özelliklerinden, kendisine gönderilen kitaptaki bilgi ve hikmetten, sonsuz yaşamını ilgilendiren konulardan habersiz olması ve bu cehaletin doğurduğu şuursuz bir yaşam biçimini benimsemesidir.

Allah'ı tek ilah olarak tanımayan, O'nun elçileriyle gönderdiği doğru yola itaat etmeyen insanların "cahillik" etmekte

olduklarına Kuran'da şöyle dikkat çekilmiştir:

Dediler ki: "Sen, bizi ilahlarımızdan çevirmek için mi bize geldin? Şu halde eğer doğru söylüyorsan, tehdit ettiğin şeyi, bize getir. Dedi ki: "İlim ancak Allah Katındadır. Ben size gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum; ancak sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum." (Ahkaf Suresi, 22-23)

63♦ Kuran'da insanın yaratılışı nasıl anlatılır?

Allah Kuran'da insanın yaratılışındaki safhalarla ilgili pek çok bilgi verir. Bu bilgilerin çoğu o dönemde yaşayan kişilerin hiçbir şekilde bilemeyecekleri , ancak günümüz bilimi sayesinde keşfedilmiş gerçeklerdir. Bu da Kuran'ın sayısız bilimsel mucizelerinden bir tanesidir. Kuran'da insanın yaratılışı ile ilgili verilen bilgiler özetle şöyledir:

➤ Meni olarak adlandırılan ve spermleri taşıyan besleyici sıvı, sadece spermlerden oluşmaz. Aksine meni, birbirinden farklı sıvıların karışımından oluşur. Kuran'da da meniden söz edilirken, "karmaşık" bir sıvı olduğuna dikkat çekilir. Bu, ancak günümüzde bilimin yardımıyla keşfedilmiş bir gerçektir.

Şüphesiz Biz insanı, karmaşık bir sudan yarattık. Onu deniyoruz, bu yüzden onu işiten ve gören yaptık. (İnsan Suresi, 2)

➤ Karmaşık bir sıvı olan meninin içindeki milyonlarca spermden yalnızca bir tanesi yumurtayı döller. Yani insanın özü, meninin tamamı değil onun küçük bir parçasıdır. Kuran'da da insanın meni sıvısının tamamından değil, sadece bir

parçasından yaratıldığı belirtilir:

Kendisi akıtılan meniden bir damla su değil miydi? (Kıyamet Suresi, 37)

➤ Spermle yumurtanın birleşmesinden oluşan ve "zigot" olarak tanımlanan tek hücre, hiç zaman yitirmeden bölünerek çoğalır ve giderek bir "et parçası" haline gelir. Ancak zigot bu büyüme esnasında bir boşlukta durmaz, rahim duvarına tutunarak sahip olduğu uzantılar sayesinde toprağa yerleşen kökler gibi oraya yapışır. İşte bu da ancak çok yakın bir zamanda keşfedilmiş gerçek olmasına rağmen Kuran'da yüzlerce yıl öncesinden bildirilmiştir:

Yaratan Rabbin adıyla oku. O, insanı bir alak'tan (asılıp tutunan şeyden) yarattı. (Alak Suresi, 1-2)

➤ Anne rahmi, gelişmeye başlayan zigotu saran ve "amnion sıvısı" denen bir sıvı ile doludur. Bebeğin içinde büyüdüğü bu sıvının önemi, dışarıdan gelecek darbelere karşı bebeğin güvenliğini sağlamasıdır. İşte Kuran'da bebeğin korumalı bir yerde geliştiği de haber verilmiştir:

Sizi basbayağı bir sudan yarattık. Sonra onu savunması sağlam bir karar yerine yerleştirdik. (Mürselat Suresi, 20-21)

➤ Allah insanın yaratılış aşamalarının bir kısmını Müminun Suresi'nde bildirmiştir. Çocuğun gelişim aşamalarının aynen ayetlerde tarif edildiği gibi meydana geldiği bugün biyolojik olarak da kanıtlanmış bir gerçektir:

Andolsun, Biz insanı, süzme bir çamurdan yarattık. Sonra onu bir su damlası olarak, savunması

sağlam bir karar yerine yerleştirdik. Sonra o su damlasını bir alak (embriyo) olarak yarattık; ardından o alak'ı (hücre topluluğu) bir çiğnem et parçası olarak yarattık; daha sonra o çiğnem et parçasını kemik olarak yarattık; böylece kemiklere de et giydirdik; sonra bir başka yaratışla onu inşa ettik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah, ne yücedir. (Müminun Suresi, 12-14)

64♦ Allah'ın dinine davet ne şekilde olur?

İnsanlara dinin ve güzel ahlakın tebliğ edilmesi Allah'ın bir emridir:

Sizden; hayra çağıran, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır. (Al-i İmran Suresi, 104)

Allah bir ayetinde, **"Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır..."** (Nahl Suresi, 125) şeklinde emretmiştir. Allah'ın dinine davet, Kuran'ın hükümlerinin "hikmetle ve güzel öğütle" anlatılması ile olur. Bu tebliğ sırasında, Allah'ın varlığı, birliği ve yaratmadaki benzersiz sanatı gibi konular anlatılarak dine davet edilen kişinin Allah'a karşı olan saygısı, sevgisi ve korkusu artırılır. Güzel ahlaklı bir insanın olaylar karşısında nasıl davranacağı detaylı olarak tarif edilir. İnsanın dünyada bulunuş amacı, burada denemeden geçirildiği, ölümün yakınlığı, ölümün ardından hesaba çekileceği, bu hesaba göre cennete veya cehenneme gideceği de anlatılır. Allah'ın

sonsuz adaletiyle cenneti ve cehennemi nasıl hazırladığı da hatırlatılarak kişinin kötü bir sonuçtan korkup sakınması sağlanır. Allah'ı, Kuran'ı ve ahireti bu tariflerle tanıyan kişiler, bu aşamadan sonra vicdanlarını kullanarak hareket ettikleri takdirde Allah'ın emirlerini eksiksiz olarak yerine getirmeye çalışırlar.

65♦ Günlük hayatta insan nasıl derin düşünebilir?

İnsan günlük yaşamın akışı içinde çok fazla şey düşünür. Örneğin o gün yapacağı işleri, gideceği yerleri, kendisine söylenen iyi ya da kötü bir şeyi, işiyle ya da okuluyla ilgili olarak yaptıklarını, uzun vadeli planlarını düşünür. Bunlara benzer pek çok düşünce gün içinde kafasını meşgul edebilir. Bunların hepsi gerekli düşüncelerdir ama bu gibi düşünceler kişinin zihninde gerektiği kadar yer tutmalıdır. Çünkü acil olarak düşünülmesi gereken ve kişinin sonsuz yaşamını ilgilendiren çok daha önemli konular vardır.

İnsan öncelikle kendisinin ve çevresindeki tüm canlıların nasıl var olduklarını, bunların varlıklarını nasıl sürdürdüklerini detaylı olarak düşünmelidir. Buna bağlı olarak tüm bu varlıkları yoktan var eden ve varlıklarını sürdüren Allah'ı ve O'nun sıfatlarını tefekkür etmelidir. Ardından bu sonsuz kudret ve ilim sahibi yaratıcısının kendisini yaratma amacını ve kendisinden neler istediğini düşünmelidir. Allah'ın ayetlerini ve emirlerini en iyi biçimde yerine getirme kararlılığını taşımalıdır. Bu arada kendisini bekleyen kaçınılmaz sonu, yani ölümü ve ahiret hayatını da hiç aklından çıkarmamalı, daima

bunun bilincinde davranmalıdır. Kendisini bu aciliyetli konulardan uzaklaştırarak, gaflete sürükleyecek, geçici ve sonsuz hayatına bir katkısı olmayacak, hatta zararı dokunacak iş, düşünce, hareket ve konuşmalardan da sürekli kaçınmalıdır.

İnsanın zihinsel kapasitesi aslında çok geniştir. Önemli olan kişinin bunu kullanmayı bilmesi, zihnini gereksiz düşüncelerle meşgul etmemesidir.

Günlük hayatına devam ederken insan, bir yandan da bu önemli konuları düşünebilir. Üstelik de bu konuları çok detaylı düşünerek, konu konu ele alarak, ayetlerle yorumlayarak düşünebilir. Örneğin gününün 9-10 saatini işyerinde ya da okulunda geçiren bir kişi, gün içinde çok fazla düşüneceği şeyle karşılaşır. Bunlar Kuran'da tarif edilen insan karakterleri olabilir, içinde bulunduğu, yaşadığı ortamlar olabilir. Vicdan kullanma, nefse uyma, haset, tevazu, tevekkül, sabır gibi yüzlerce konuyu, birebir yaşayarak düşünebilir, üstelik bu konuları her yönüyle düşünerek derinleşebilir. Önemli olan kişinin bu fırsatları görmesi ve iyi değerlendirmesidir.

Bir de etrafında olan bitenlere; çiçeklerin açmasından, gökyüzünde kuşların uçmasına, soluduğu oksijenin oranından ve canlılara verdiği faydadan, kalbinin atmasına kadar pek çok konuyu detaylı olarak düşünebilir. Sorular sorarak, cevaplarını merak ederek, alışılmış açıklamaların dışına çıkarak düşünen insan derin düşünmeye başlar. Allah Kuran'da müminlerin düşünen insanlar olduklarından şöyle bahseder:

Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün ardı ardına gelişinde temiz akıl sahipleri için gerçekten ayetler vardır. Onlar, ayakta

iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek yücesin, bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 190-191)

66♦ Derin düşünmeyi neler engeller?

Bir konuyu düşünürken insanın dikkati başka şeylere kayabilir. Önemli bir konuyu düşünürken insan birdenbire kendini ertesi gün yapacağı gereksiz bir işi ya da elinde tuttuğu kalemi düşünürken bulabilir. Düşüncenin dağılması ise derinleşmeyi engeller.

Ayrıca, bir konu hakkında yeterli bilgisi olmadığında da insanın düşünme kapasitesi belli bir yere kadar ilerleyebilir. Ama bu, yine de derin düşünmeyi engelleyecek bir sebep değildir. İnsan nasıl ve ne yönde düşüneceğini bilirse, o konuda kendini geliştirebilir ve gerekiyorsa bilgisini de artırabilir.

Ancak düşünmeyi engelleyen en önemli etkenlerden biri hiç kuşkusuz ki ülfet yani olaylara bir alışkanlık gözlüğünün ardından bakmaktır. Çevresinde gerçekleşen olayları dünyaya geldiği andan itibaren sürekli gören insan, eğer detaylı düşünmezse bunların tümünü doğal karşılayabilir. Örneğin canlılardaki olağanüstü tasarımı göremez. Her zaman görmeye alışık olduğu için karıncanın kendi ağırlığının 200-300 katı kadar bir cismi kolaylıkla metrelerce uzağa taşıdığını, bunun çok önemli bir detay olduğunu, bu karıncaya böyle zor birşeyi gerçekleştirebilecek bir fiziksel mekanizmayı kimin verdiğini hiç düşünmez. Kendisinin böyle birşeyi hiçbir şekilde yapamayaca-

ğını ise aklına bile getirmez. Veya bir kuşun kanadının tüm yapısındaki detayları, bu kuşun kanat mekanizmasının son derece özel bir tasarımı gerektirdiğinin farkına varamaz. Oysa derin düşünebilen bir insan tek bir tüyü bile eline alıp, onu detaylı inceleyerek çok önemli sonuçlara varabilir. Tüydeki dizilişten, tüyü oluşturan maddenin yapısının sağlamlığına kadar pek çok önemli ama üzerinde düşünülmeyen detayı kendisi görerek bulabilir. Tek bir tüye bakarak bunun üzerindeki yaratılış delillerini tespit edebilir.

Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, ülfetsiz bir şekilde düşünebilmek için kişinin mutlaka çok fazla şey bilmesine gerek yoktur. Sadece çevresindeki canlılara, gökyüzüne ve hatta kendi vücuduna dikkatlice bakması yeterli olacaktır. Allah bu konuya Kaf Suresi'nde şöyle bir örnekle dikkat çekmektedir:

Üzerlerindeki göğe bakmıyorlar mı? Biz, onu nasıl bina ettik ve onu nasıl süsledik? Onun hiçbir çatlağı yok. Yeri de (nasıl) döşeyip-yaydık? Onda sarsılmaz dağlar bıraktık ve onda 'göz alıcı ve iç açıcı' her çiftten (nice bitkiler) bitirdik. (Bunlar,) 'İçten Allah'a yönelen' her kul için 'hikmetle bakan bir iç göz' ve bir zikirdir. Ve gökten mübarek (bereket ve rahmet yüklü) su indirdik; böylece onunla bahçeler ve biçilecek taneler bitirdik. Ve birbiri üstüne dizilmiş tomurcuk yüklü yüksek hurma ağaçları da. Kullara rızık olmak üzere. Ve onunla (o suyla) ölü bir şehri dirilttik. İşte (ölümden sonra) diriliş de böyledir. (Kaf Suresi, 6-11)

67♦ Düşünmekten kaçan insanlar nasıl bir kayba uğrarlar?

Allah Kuran'da insana düşünmesini tavsiye eder. Pek çok ayetinde örnekler vererek "öğüt alıp düşünmez misiniz?" diye sorar.

Aslında insan gün içinde, öğüt alıp düşünebileceği, Allah'ın sanatını görebileceği, O'nun yaratışının delillerini kavrayabileceği ve O'nun yüceliğini, büyüklüğünü anlayarak, Allah'ın şanını yüceltebileceği çok fazla fırsatla karşılaşır. Düşünmeyen insan önüne çıkan bu fırsatları günlük yaşamın akışı içinde gelişen olaylar olarak değerlendirir ve bunların önemini kavrayamaz.

Örneğin bir kaza ya da bir hastalıkla karşılaştığında, genelde bunun kendisine Allah'a yönelmesi için verilmiş özel bir durum olabileceğini düşünmez. Oysa Allah ayetlerinde insanlara düşünmeleri için özel olarak verilen sıkıntılardan bahseder:

Görmüyorlar mı ki, gerçekten onlar her yıl, bir veya iki defa belaya çarptırılıyorlar da sonra tevbe etmiyorlar ve öğüt alıp (ders çıkarıp) düşünmüyorlar. (Tevbe Suresi, 126)

Kendisine yapılan bu yöndeki hatırlatmaları görmezlikten gelmek ise sadece kişinin kendisine zarar verir. Üstelik bu, kişinin düşünmemekten dolayı uğradığı sayısız kayıptan yalnızca bir tanesidir.

Düşünmeyen insan etrafındaki güzelliklerin de farkına varamaz. Allah'ın yarattığı inceliklerden zevk alamaz. Herşeyin

Yaratıcısı olan Allah'ın varlığının delillerini, O'nun yüceliğini kavrayamaz. İşte bu da insan için çok büyük bir nimet kaybıdır. Çünkü dünyadaki tüm güzellikleri yaratanın Allah olduğunu fark edemeyen bir insanın ahirete yönelik bir beklentisi olmaz. Dünyadaki herşeyin ölümle son bulacağını zannettiği için, bu geçici şeylerden gerçek anlamda zevk alması da mümkün değildir. Aksine gördüğü güzelliklere sadece eninde sonunda bir gün kaybedeceği şeyler olarak bakar. Bu da bu nimetlerden zevk almak yerine, onlara bakıp sıkıntı duymasına neden olur.

68♦ Yaratılanlar üzerinde düşünmek insana nasıl yararlar sağlar?

Düşünmekten kaçan insanın aksine, herşeyi Allah'ın yarattığını düşünen insan, baktığı her detayda Allah'ın sanatını görür, herşeyin insan için özel olarak yaratıldığını anlar.

Örneğin insan da dahil olmak üzere tüm canlılardaki mükemmel sistemleri, yaşadığı gezegenin ve içinde bulunduğu evrenin olağanüstü bir güçle inşa edildiğini düşünmek, insanın öncelikle Allah'ı daha iyi tanımasını sağlar. Bu da o kişinin kalbine yumuşaklık verir ve Allah'a olan saygısını, sevgisini ve korkusunu artırır. Bu insan etrafındaki ağaçlardan, kuşlara, karıncalardan, kelebeklere kadar her türlü canlıda, bu canlıların sahip oldukları her mekanizmada sürekli olarak Allah'ın sanatını, yüceliğini göreceği için imanı güçlenir. Allah ancak düşünen insanların çevrelerindeki iman delillerini görüp değerlendirebileceklerine şöyle dikkat çeker:

Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelişinde, insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen gemilerde, Allah'ın yağdırdığı ve kendisiyle yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı orada üretip-yaymasında, rüzgarları estirmesinde, gökle yer arasında boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde düşünen bir topluluk için gerçekten ayetler vardır. (Bakara Suresi, 164)

Allah'a kesin bir bilgiyle iman eden insan, dünyanın amaçsız bir yer olmadığını, düşünmesi ve uygulaması gereken çok önemli şeylerin olduğunu da kavrar. Ona verilen herşeyin bir nimet olduğunu bilir ve şükreder. Ahireti sürekli düşünür ve o günün korkusundan uzak olmak için bağışlanma diler.

Düşünmenin en önemli özelliği de hiç kuşkusuz herkesin kendi çabasıyla elde ettiği bir kazanç olmasıdır. Kimse kimseyi hiçbir şey için düşünmeye zorlayamaz. Bu yüzden detaylı düşünen insan kendine fayda vermiş olur. Allah Kuran'da ancak düşünen insanın karşılaştığı olaylardan öğüt alabileceğine ve öğüt almaya açık insanların sonsuz yaşamlarını kurtarabileceklerine dikkat çeker. Diğer kişilerin ise öğütten kaçtıklarını, bundan dolayı sonsuz bir pişmanlıkla karşılaşacaklarını haber verir:

Şu halde, eğer 'öğüt ve hatırlatma' bir yarar sağlayacaksa, 'öğüt verip hatırlat.' Allah'tan 'İçi titreyerek korkan' öğüt alır-düşünür. 'Mutsuz-bed-

baht' olan ondan kaçınır. Ki o, en büyük ateşe yollanacaktır. Sonra onun içinde o, ne ölür, ne yaşar. (A'la Suresi, 9-13)

69♦ Allah'ın kadrini hakkıyla takdir etmek nasıl olur?

İnsan her gün, uyandığı andan itibaren Allah'ın kendisine verdiği nimetlerle karşılaşır. Nefes alabilir, görebilir, duyabilir, düşünebilir, kalbi atar, hücreleri yenilenir. Acıkır yemek yer ve lezzet alır, güç bulur. Susar, susuzluğunu giderebilir. Konuşabilir.

Bunlar Allah'ın insan için yarattığı nimetlerden sadece bir kaç tanesidir. Nimetlerin farkında olan insan için asıl önemli olan Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edebilmektir. Çünkü Allah şanı çok yüce olandır, herşeyin sahibidir, yaratıcısıdır. Allah'ı üstün sıfatlarıyla düşünerek, tanımaya çalışmak gerekir. Allah ayetlerde şanının yüceliğini bize şöyle bildirmektedir:

Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler. Oysa kıyamet günü yer, bütünüyle O'nun avucundadır; gökler de sağ eliyle dürülüp-bükülmüştür… (Zümer Suresi, 67)

Kainatta; insanın kendi yaratılışından kıyametin meydana geliş aşamalarına, göklerin yaratılmasından denizlerin ve dağların varlığına kadar her olayda bir ihtişam ve sınırsız bir güç vardır. Ve bu güç yalnızca üstün akıl sahibi olan Allah'a aittir.

Allah insanlara kitaplar indirmiştir ve Peygamberler göndermiştir. Kendisini, hem yarattığı canlılarda sergilediği benzersiz sanatıyla ve ilmiyle, hem de kitapları ve Peygamberleri vasıtasıyla bize tanıtmaktadır. İnsana düşen ise Allah'ın yüceliğini, büyüklüğünü gereği gibi takdir edebilmek için olabildiğince derin düşünmektir.

70♦ İnsan yanıldığında veya unuttuğunda ne yapmalıdır?

İnsan, aciz olarak yaratılmıştır, bu nedenle bazı şeyleri unutabilir veya herhangi bir konuda yanılabilir. Unutmamak ve yanılmamak sadece Allah'a ait özelliklerdir. Önemli olan bir insanın doğruyu hatırladığında hemen uygulamasıdır. Allah bu konudaki uygulamanın bir örneğini En'am Suresi'nde şöyle bildirmektedir:

> **... Şeytan sana unutturacak olursa, bu durumda hatırlamadan sonra, artık zulmeden toplulukla beraber oturma. (Enam Suresi, 68)**

Ayette görüldüğü gibi, insan güzel olmayan bir davranışı unutarak veya fark etmeyerek yapabilir. Bu yüzden insanın unuttuğu veya yanıldığı şeylerden dolayı üzüntüye kapılması veya endişelenmesi son derece yersiz olur. Böyle durumlarda müminlerin yapması gereken Allah'ın sonsuz merhametine ve bağışlayıcılığına sığınmak ve **"...Rabbimiz, unuttuklarımızdan veya yanıldıklarımızdan dolayı bizi sorumlu tutma..."** (Bakara Suresi, 286) diyerek dua etmektir.

71♦ Tarihte yaşayan tüm toplumlara elçi gönderildi mi?

Allah Kuran'da, gelmiş geçmiş tüm toplumlara bir uyarıcı gönderdiğini bildirmiştir. Allah'ın elçileri gönderildikleri toplumlara doğru yolu gösteren kişiler olmuşlar, insanlara Allah'ın yasaklarını bildirmişler, ölümün yakınlığını, cennetin ve cehennemin varlığını, dünyada var oluş amaçlarını anlatmışlar ve onları Allah'ın dinine davet etmişlerdir. Allah'ın adaleti sonucunda, bütün insanlar, O'nun elçileri vasıtasıyla uyarılıp korkutulmuşlar ve müjdelenmişlerdir. Bu, ahirette insanların "benim bir şeyden haberim yoktu" diyemeyeceklerini, her insanın Allah'ın çağrısını duyduğunu gösteren çok önemli bir konudur. Allah bir ayetinde insanlara şöyle bildirmiştir:

Şüphesiz Biz seni, hak ile bir müjde verici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir ümmet yoktur ki, içinde bir uyarıcı gelip-geçmiş olmasın. (Fatır Suresi, 24)

72♦ İnkarcılar tarih boyunca neden bütün Peygamberlere iftira atmışlardır?

Peygamberlerin daima Allah'ın dinini tebliğ etmeleri inkarcıları hiçbir zaman memnun etmez. Çünkü anlatılanları anlayan ve uygulamaya başlayan insanlar tamamen değişmeye, inkarcıların batıl sistemlerinden uzaklaşmaya başlarlar. Örneğin iman ettikten sonra yalnızca Allah'tan korkmaları gerektiğini bildikleri için onları başka herhangi bir şeyle korkutmak mümkün olmaz. Daima dinin menfaatlerini gözeterek hareket

edecekleri için inanan insanları hiçbir şey yıldırmaz ya da doğru olandan ayıramaz. Bu kişiler şartlar ne olursa olsun, karşılığında ne verilirse verilsin, adaletten ve hakkı söylemekten çekinmezler, doğru bildiklerinden dönmezler.

Bu durum ise inkarcıları rahatsız eder, çünkü kendi dünyevi çıkarları tehlikeye girer. Örneğin inkarcılar kendi zihniyetlerini yaşamaya ve çevrelerinde yaşatmaya çalışırlarken, Peygamber tarafından yetiştirilmiş olan müminler sadece Allah'ın emirlerine uyarlar. İnkarcıların yaşadıkları cahiliye sisteminin yanlışlığını, dünyada ve ahirette insanlara huzur ve mutluluk verecek olan dinin güzelliğini insanlara öğretirler.

İşte bu sebeplerden dolayı, inkarcılar her dönemde çeşitli yöntemler kullanarak gönderilen elçileri engellemeye çalışırlar. Bunun çeşitli örnekleri Kuran'da inananlara haber verilir. İnkarcılar ilk önce son derece tutarsız ve akıl dışı konuşmalarla, Allah'ın elçilerinin anlattığı konuları yalanlamaya yeltenirler. Sözlü tehditlerle onları durdurmak için uğraşırlar. Sözlü olarak başarı sağlayamadıklarında ise fiili yöntemler kullanarak inananları hak olan yoldan çevirmeye çalışırlar. Ne var ki, bu yöntemlerden hiçbiri fayda vermez; elçilerin ve salih müminlerin anlattıkları doğruların aksine bir delil getiremezler; onların fikirlerine karşı gelecek fikirler öne süremezler.

Allah pek çok ayetinde inkarcıların sözlü saldırılarına, Peygamberler için öne sürdükleri asılsız iddialara örnekler vermiştir:

Bunun üzerine, kavminden inkara sapmış önde gelenler dediler ki: "Bu, sizin benzeriniz olan bir beşerden başkası değildir. Size karşı üstünlük el-

de etmek istiyor. Eğer Allah (öne sürdüklerini) dilemiş olsaydı, muhakkak melekler indirirdi. Hem biz geçmiş atalarımızdan da bunu işitmiş değiliz. O, kendisinde delilik bulunan bir adamdan başkası değildir, onu belli bir süre gözetleyin." (Müminun Suresi, 24-25)

O ise, yalnızca bir adam (insan)dır, Allah'a karşı yalan uydurmaktadır, bizler de ona inanacak değiliz." (Müminun Suresi, 38)

... Ama onlar: "(Bu,) Yalan söyleyen bir büyücüdür" dediler. (Mümin Suresi, 24)

Kuran'da Allah bu tip iftiraların inkarcılar arasında adeta gelenekselleşmiş olduğunu ise bir ayetinde şöyle bildirmektedir:

İşte böyle; onlardan öncekiler de bir elçi gelmeyiversin, mutlaka: "Büyücü ve cinlenmiş" demişlerdir. Onlar bunu (tarih boyunca) birbirlerine vasiyet mi ettiler? Hayır; onlar 'azgın ve taşkın (tağiy)' bir kavimdirler. (Zariyat Suresi, 52-53)

73♦ İnkarcıların bu çabaları bir sonuç verir mi?

İnkarcıların Allah'ın elçilerine ve müminlere karşı yaptıkları sözlü veya fiili mücadele hiçbir zaman sonuca ulaşamaz. Çünkü Allah **"... eğer (gerçekten) iman etmişseniz en üstün olan sizlersiniz."** (Al-i İmran Suresi, 139) ayetiyle dünyada ve ahirette her zaman üstün olanın Kendi taraftarla-

rı olduğunu müjdelemiştir.

Görüyoruz ki, dünya tarihi boyunca inkar edenler, müminlere karşı hep bir mücadele içinde olmuşlardır. Ancak bu mücadeleler her zaman müminlerin lehine sonuçlanmıştır. Bu Allah'ın vaadidir. Allah Kuran'da süregelen bu kanununu şu şekilde bildirmiştir:

Allah, yazmıştır: "Andolsun, Ben galip geleceğim ve elçilerim de." Gerçekten Allah, en büyük kuvvet sahibidir, güçlü ve üstün olandır. (Mücadele Suresi, 21)

74♦ Müminlerin dünyadaki gerçek dostları kimdir?

Allah müminlerin dostudur. Allah Kendisini dost edinen, sadece Kendi rızasını gözeten müminlerin koruyucusu ve gözeticisidir. Müminlerin dünyadaki her türlü işlerinde Allah'ın yardımı ve desteği vardır, Allah'ın rızasını gözeterek yaptıkları her iş mutlaka hayırla sonuçlanır. Bir ayette **"Şüphesiz Allah korkup-sakınanlarla ve iyilik edenlerle beraberdir."** (Nahl Suresi, 128) diye haber verilir. Allah bir başka ayetinde ise, iman edenlere desteğini şöyle müjdelemiştir:

Allah, iman edenlerin velisi (dostu ve destekçisi)dir. Onları karanlıklardan nura çıkarır… (Bakara Suresi, 257)

Ayrıca Allah'a gönülden iman eden müminler de birbirlerinin velileridirler. İnanan insanlar daima birbirlerini güzel olana davet eder, kötü olan şeylerden sakındırırlar. Birbirlerini

cennete layık insanlar haline getirmek, ahiretteki dereceleri-ni artırmak için çaba harcarlar. Allah Kuran'da inananların kimleri dost edinmesi gerektiğini şöyle bildirmiştir:

Sizin dostunuz (veliniz), ancak Allah, O'nun elçisi, rüku' ediciler olarak namaz kılan ve zekatı veren mü'minlerdir. Kim Allah'ı, Resûlü'nü ve iman edenleri dost (veli) edinirse, hiç şüphe yok, galip gelecek olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır. (Maide Suresi, 55-56)

75♦ Müminlerden başkası niçin dost edinilmez?

Müminler için Allah'a gönülden iman etmeyen, Allah'ın sınırlarını tanımayan, Allah'tan korkup sakınmayan insanlar dost olamaz. Herşeyden önce bu insanlar Allah'ın sevmediği kimselerdir. Allah'ın dostluğunu, sevgisini ve rızasını kazanmak isteyen bir mümin elbette ki O'nun sevmediği, hatta O'nun düşmanı olan kimseleri dost edinmez. Böyle bir tavrın Allah'ın dostluğunu ve hoşnutluğunu kaybetmesine sebep olabileceğini bilir. Allah müminleri böyle bir tavıra karşı şöyle uyarmıştır:

Ey iman edenler, mü'minleri bırakıp kafirleri veliler (dostlar) edinmeyin. Kendi aleyhinizde Allah'a apaçık olan kesin bir delil vermek ister misiniz? (Nisa Suresi, 144)

Bununla birlikte iman etmemiş kimseler zaten dost edinilmeye layık değillerdir. En başta güvenilir olamazlar. Şahsi çıkarlarıyla, nefsi ve kibiriyle çatıştığı için Allah'ın ayetlerine yüz

çeviren, Allah'ın dostluğunu kaybetmeyi kabullenen bir kimsenin herhangi biriyle olan dostluğunda sadık ve vefalı olması beklenemez. Elbette ki kendi çıkarlarıyla çatıştığı bir durumda dostu olduğunu söylediği kimseyi de tereddüt etmeden terkedecektir. Hatta işine geldiğinde ona ihanet bile etmekten çekinmeyecektir.

İnkarcılar hiçbir zaman gerçek anlamda fedakarlık yapamazlar, çünkü bütün yaşamları ve zihniyetleri bencillik üzerine kuruludur. Dostum dedikleri kişinin ahiretteki durumunu düşünmezler, onu cehennemden uzak tutacak şekilde iyiliği emredip, kötülükten men etmezler. Kısacası bir dostun sahip olması gereken özelliklere sahip değildirler. Allah böyle kişilerin Müslümanlara düşman olduklarını bildirmiş ve onları dost edinmemeyi emretmiştir:

Ey iman edenler, sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Onlar size kötülük ve zarar vermeye çalışıyor, size zorlu bir sıkıntı verecek şeyden hoşlanırlar. Buğz (ve düşmanlıkları) ağızlarından dışa vurmuştur, sinelerinin gizli tuttukları ise, daha büyüktür. Size ayetlerimizi açıkladık; belki akıl erdirirsiniz. (Al-i İmran Suresi, 118)

76♦ Şeytanı dost edinenler kimlerdir?

Şeytanın en önemli özelliği, insanları Allah'ın yolundan döndürmek için yemin etmiş olmasıdır. Dolayısıyla inkar eden, insanları Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışan, Allah'a ve dine karşı olan, insanlara Allah'ı, ahireti ve dini unutturan her kişi

şeytanın destekçisi ve dostudur. Ancak bu insanlar yaptıklarından dolayı dünyada ve ahirette hüsranla karşılaşacaklardır. Allah, şeytanın insanları saptırma çabasını ve onu dost edinenlerin uğrayacakları sonu şöyle haber vermiştir:

Allah, onu lanetlemiştir. O da (şöyle) dedi: "Andolsun, kullarından 'miktarları tesbit edilmiş bir grubu' (kendime uşak) edineceğim. Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim ve onlara kesin olarak davarların kulaklarını kesmelerini emredeceğim ve Allah'ın yarattıklarını değiştirmelerini emredeceğim." Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost (veli) edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır. (Nisa Suresi, 118-119)

77♦ İnsan dünyadayken kesin olarak cennete gideceğinden emin olabilir mi?

Hiç kimse dünyadayken cennete gideceğinden emin olamaz. Allah **"… korkarak ve umut taşıyarak dua edin…"** (Araf Suresi, 56) ayetiyle insanın "hem korku hem de umut" dolu olması gerektiğini bildirmektedir. Her insan gücünün yettiği en yüksek çabayı göstererek, Kuran'ın hükümlerini eksiksizce uygulayarak, Allah'ın makbul gördüğü güzel ahlakı hayatının her anında yaşama geçirerek Allah'ın rızasını kazanmaya çalışmalıdır. Bu çabalarının karşılığı olarak cenneti umabilir, ancak hiçbir zaman emin olamaz.

78♦ Kuran'da bahsedilen "önde gelenler" kimlerdir?

Elçiler, kavimlerini Allah'ın dinine davet ettiklerinde, her kavimde onlara karşı çıkan, çalışmalarını engellemek isteyen, iman edenlere zorluk çıkaran bir kesim olmuştur. Kuran'da bu insanların genellikle o topluluğun önde gelenlerinden oldukları bildirilmektedir. Çünkü bu insanlar yaşadıkları toplum içinde zenginlik, güç ve makam sahibi olan kişilerdir. Bu kişilerin Allah'ın elçilerine karşı gelmelerinin ve azgınlık göstermelerinin nedeni sahip oldukları bu dünyevi imkanlarını, nüfuz ve itibarlarını kaybetme korkusundan kaynaklanır. Kuran'da bu insanların her dönemde var oldukları şöyle haber verilmiştir:

Böylece Biz, her ülkenin önde gelenlerini -orada hileli- düzenler kursunlar diye- oranın suçlu-günahkarları kıldık. Oysa onlar, hileli-düzeni ancak kendilerine kurarlar da bunun şuuruna varmazlar. (En'am Suresi, 123)

Gerçekte bu insanlar da bütünüyle Allah'ın yarattığı kadere tabi olan ve müminlerin üstünlüklerinin ortaya çıkması için Allah'ın özel olarak yarattığı kimselerdir. Kuran'da bildirildiği gibi Allah bu kişilerin kurdukları düzenlerin kötü sonucunu kendilerine çevirmiş ve sahip olduklarını daha dünyada iken ellerinden almış ve bunlara müminleri mirasçı kılmıştır. Allah, Mısır'da büyük bir güç ve mevki sahibi olan Firavun ve onun önde gelen çevresiyle, Hz. Musa ve beraberindeki müminlerin mücadelesinin sonucunu şöyle haber verir:

Kendisine bereketler kıldığımız yerin doğusuna da, batısına da o hor kılınıp-zayıf bırakılanları mirasçılar kıldık. Rabbinin İsrailoğullarına olan o güzel vaadi, sabretmeleri dolayısıyla tamamlandı. Firavun ve kavminin yapmakta oldukları ve yükselttiklerini (köşklerini, saraylarını) da yerle bir ettik. (Araf Suresi, 137)

Böylelikle Biz onları (Firavun ve kavmini) bahçelerden ve pınarlardan sürüp çıkardık; hazinelerden ve soylu makam(lar)dan da. İşte böyle; bunlara İsrailoğullarını mirasçı kıldık. (Şuara Suresi, 57-59)

Allah'ın tüm müminleri içine alan bu genel kanunu bir başka ayette şöyle açıklanır:

Andolsun, Biz Zikir'den sonra Zebur'da da: "Şüphesiz Arz'a salih kullarım varisçi olacaktır" diye yazdık. (Enbiya Suresi, 105)

Kavimlerin önde gelen inkarcılarının ahiretteki sonları ise kaçınılmaz ve acı bir azaptır.

79♦ "Salih amel" ne demektir?

Salih amel, katıksız olarak Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yapılan işlerdir. Bir insan görünüşte çok büyük hayır veya fedakarlık gibi görünen bazı işler yapabilir. Örneğin, muhtaç durumdaki insanlara yüklü miktarlarda yardımda bulunabilir. Ancak yaptığı yardımın miktarı o işin salih bir amel

olduğunun göstergesi değildir. Çünkü insanlar bu tür yardımları toplumda iyi bilinmek, insanlara gösteriş yapmak veya iş hayatında güven kazanmak için de gerçekleştirebilirler. Bir işin "salih amel" olması için yalnızca Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacıyla yapılmış olması gerekir.

Salih bir amelde bulunurken insan, o işte yapabileceğinin en iyisini, en güzelini yapmak için gayret eder. Çünkü amacı gösteriş yapmak değil, o işte Allah'ı en fazla hoşnut kılacak sonucu elde etmektir. İşte bu samimi çabalarından ötürü salih amellerde bulunan müminler birçok ayette cennetle ve güzel bir yaşamla müjdelenmektedirler:

İman edip salih amellerde bulunanlar ve 'Rablerine kalpleri tatmin bulmuş olarak bağlananlar', işte bunlar da cennetin halkıdırlar. Onda süresiz kalacaklardır. (Hud Suresi, 23)

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

80♦ Malca zenginleştiğinde müminin tavrı nasıl olur?

Mümin tüm mülkün asıl sahibinin Allah olduğunu ve Allah'ın mülkü kime dilerse ona vereceğini bilir. Bu nedenle malca zenginleştiğinde elindekilerden dolayı şımarıp azgınlaşmaz, Allah'a kendisine verdiği nimetlerden dolayı şükreder ve

sahip olduklarını Allah'ın en çok hoşnut olacağı şekilde kullanır.

Allah, Kuran'da mülk sahibi bir adamın örneğini verir. Bu adamın oldukça verimli bağları vardır. Ancak, bu nimetleri kendisine Allah'ın verdiğini anlamazlıktan gelerek nankörce davranır ve sahip oldukları ile övünür. Mümin olan arkadaşı ise onu bu tavrından dolayı uyarır ve şöyle der:

Kendisiyle konuşmakta olan arkadaşı ona dedi ki: "Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni düzgün (eli ayağı tutan, gücü kuvveti yerinde) bir adam kılan (Allah)ı inkar mı ettin? Fakat, O Allah benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam. Bağına girdiğin zaman, 'Maşaallah, Allah'tan başka kuvvet yoktur' demen gerekmez miydi?.. (Kehf Suresi, 37-39)

İşte müminin tavrı da ayette belirtildiği gibi bir nimet karşısında hemen Allah'ı anmak ve O'na hamd etmektir.

81♦ Hikmet sahibi olmak ne demektir?

Hikmet sahibi olmak her zaman akılcı, özlü, isabetli konuşmak ve davranmaktır. Hikmet sahibi kişi olayların içyüzünü ve gerçek yönlerini görme yeteneğine ve derin bir kavrayışa sahiptir. Bu nedenle her kararı, her hareketi isabetli olur. Konuşması çarpıcı ve etkileyicidir. Anlattığı herşey insanların kalbinde samimi bir etki oluşturur.

Hikmet, her an Allah'a yönelen, Kuran'a göre yaşayan, daima Kuran'a göre düşünen samimi ve ihlaslı insanlara Allah

Katından verilen bir özelliktir. Allah **"Kime dilerse hikmeti ona verir; şüphesiz kendisine hikmet verilene büyük bir hayır da verilmiştir…"** (Bakara Suresi, 269) ayetiyle hikmetin büyük bir nimet olduğunu bildirmiştir.

82♦ İsraf Kuran'da nasıl geçmektedir?

Allah israfı kullarına haram kılmıştır. Ve harcama yaparken nasıl bir ölçü ile yapmaları gerektiğini şöyle bildirmiştir:

Onlar, harcadıkları zaman, ne israf ederler, ne kısarlar; (harcamaları,) ikisi arasında orta bir yoldur. (Furkan Suresi, 67)

Müslümanlar sahip oldukları herşeyi Allah yolunda, Allah'ı en çok razı edecekleri şekilde kullanırlar. Ellerindeki herşeyin kendilerine Allah'ın verdiği birer nimet olduğunu, bunların hiçbirinin asıl sahipleri olmadıklarını unutmazlar. Fedakarlık yapmaları gerektiği zaman da sahip oldukları herşeyi Kuran'ın emrettiği şekilde harcar, ancak gereksiz bir harcama olacağı zaman tek bir kuruşu bile israf etmekten sakınırlar. Allah Kuran'da müminlere, ihtiyacı olan kimselere mallarından vermelerini ancak saçıp savurmamalarını emretmiştir:

Akrabaya hakkını ver, yoksula ve yolda kalmışa da. İsraf ederek saçıp-savurma. Çünkü saçıp-savuranlar, şeytanın kardeşleri olmuşlardır; şeytan ise Rabbine karşı nankördür." (İsra Suresi, 26-27)

Bir de israfın nimetlerden uzak durmak olarak anlaşılmaması gerekir. Allah Kuran'da **"… yiyin, için ve israf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez."** (Araf Suresi, 31)

ayetiyle bildirdiği gibi, inananların nimetlerden faydalanmasını bildirmiş ve sadece bunların israf edilmesini yasaklamıştır. Fakat bugün dinden uzak olan toplumlarda israf konusuna gereken önem verilmez. Lokantalarda, evlerde tabak tabak yiyecekler, kilolarca ekmek, meyve, sebze kolayca çöpe atılabilmektedir. Oysa Allah israfın küçük büyük demeden her türlüsünü haram kılmıştır. Bu yüzden insanların düşüncesizce "bu bozuldu", "bunları kullanamayız" gibi sözlerle ellerindekileri atmaları değil, tüm nimetleri bozulma aşamasına getirmeden değerlendirmenin yollarını aramaları gerekir. Ancak bu şekilde nimetin hakkını vermiş olurlar, aksi takdirde büyük bir bereketsizlik ve Allah'a karşı nankörlük söz konusu olur.

83♦ Meleklerin insanların canını alması nasıl olur? İnsan canı alınırken meleği görür mü?

Ölüm bir nevi boyut değiştirmedir. Ölen insanın ruhu ile dünya boyutundaki bedeni arasında bağlantı kesilir. İnsan ölüm anından itibaren ölüm meleklerini görebilecek bir boyuta geçiş yapar. Ve bu geçiş, insanın sonsuz hayatının da başlangıcıdır. İşte farklı bir boyuta geçiş ile birlikte insanlar canlarını almaya gelen melekleri görürler, hatta gelen melekler kendileri ile konuşurlar. Ancak herkesin canı aynı şekilde alınmaz. Müminlerin canını almaya gelen melekler ile küfrün canını almaya gelen meleklerin yaptıkları ve konuştukları birbirinden tamamen farklı olur.

Müminlerin canlarını almaya gelen melekler onlara "selam" diyerek canlarını güzellikle çekip alırlar. Bu sırada onları

gidecekleri cennet ile müjdelerler. (Nahl Suresi, 32)

İnkar edenlerin canlarını almaya gelen melekler ise hiç beklemedikleri bir anda onların yüzlerine ve sırtlarına vurmaya başlarlar. (Muhammed Suresi, 27) Canını en derinden acıyla çekerler ve bu sırada inkarcının ayakları birbirine dolanır. (Kıyamet Suresi, 29) Melekler ellerini ona doğru uzatırken ona sonsuza kadar devam edecek, alçaltıcı ve yakıcı bir azabı müjdelerler. (En'am Suresi, 93)

84♦ Vesvese nedir?

Şeytan insana her yönden yanaşarak onu Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışır. Bunun için çok çeşitli oyunlar oynar. Vesvese de şeytanın bu oyunlarından biridir. Vesvese, şeytanın insanı boş şeylerle uğraştırmak, asıl düşünmesi gereken önemli konulardan uzaklaştırmak için fısıldadığı sözler, yanıltmalar, kalbe verdiği kuşkular, boş kuruntular ve huzursuzluk verici düşüncelerdir. Şeytanın bu yönü Kuran'da şöyle bildirilir:

De ki: İnsanların Rabbine sığınırım. İnsanların malikine, İnsanların (gerçek) ilahına; 'Sinsice, kalplere vesvese ve şüphe düşürüp duran' vesvesecinin şerrinden. Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir (içlerine kuşku, kuruntu fısıldar). (Nas Suresi, 1-5)

Şeytan, insanın aklına getirdiği Kuran dışı düşüncelerle onun sağlıklı düşünmesini engellemek, onu, başta dini konular olmak üzere dünya ve ahiret hayatına zararı dokunacak kuruntulara kaptırmak ister. Pek çok saçma ve tutarsız dü-

şünceyi, kendi düşünceleriymiş gibi telkin edip insanın kendisine olan güvenini kaybettirmeye çalışır. Kuran ile hareket etmeyen kimse şeytanın bu hilesini fark etmez ve onun vesveselerine kendisini kaptırıp sürekli kuruntular içinde bocalar. Şeytanın bu fısıltıları kişinin dini yanlış tanımasına, Allah'ın gücünü gereği gibi takdir edememesine, sürekli şüphe içinde olmasına da neden olur. Bunun sonucunda Allah'ın büyüklüğünü, dünyada var oluş amacını düşünmek yerine ne kendisine ne de beraber olduğu insanlara fayda vermeyecek konulara kendini kaptırarak, hayatını geçirir. Sonuçta şeytan Kuran'dan habersiz, dinden uzak bu kişi üzerinde amacını gerçekleştirmiş, onun sonsuz azabına vesile olmuş olur. İnkarcıların ve günahkarların her zaman şeytanın telkinlerine açık oldukları, şeytanın vesveseleri doğrultusunda hareket ettikleri Kuran'da haber verilir:

Şeytanların kimlere inmekte olduklarını size haber vereyim mi? Onlar, 'gerçeği ters yüz eden,' günaha düşkün olan her yalancıya inerler. Bunlar (şeytanlara) kulak verirler ve çoğu yalan söylemektedirler. (Şuara Suresi, 221-223)

85♦ İnsan vesveseden nasıl kurtulur?

Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi şeytanın hileli düzeni çok zayıftır. (Nisa Suresi, 76) İman edenler ve Rableri'ne tevekkül edenler üzerinde bir etkisi yoktur. Allah müminlere kendilerine bir vesvese geldiği zaman ne yapmaları ve bu vesveseden

nasıl kurtulmaları gerektiğini Kuran'da bildirmiştir. Kuran'a tabi olan müminler kendilerine bir vesvese geldiği zaman hemen şeytandan Allah'a sığınırlar. Kısa süre içinde akıllarından geçen düşüncenin şeytana ait bir vesvese olduğunu anlarlar. Hiçbir kuruntuya, ya da sıkıntıya kapılmadan, Allah'ı zikreder ve şeytanın bu pisliğinden kurtulurlar.

Allah Kuran'da kendilerine vesvese geldiğinde müminlerin bunu hemen düşünüp tanıyacaklarını şöyle bildirmiştir:

Eğer sana şeytandan yana bir kışkırtma (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir. (Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilmişlerdir. (Araf Suresi, 200-201)

86♦ Kuran okunurken ne yapmak gerekir?

Allah Kuran okunurken insanların susup dinlemelerini emretmiştir:

Kur'an okunduğu zaman, hemen onu dinleyin ve susun. Umulur ki esirgenmiş olursunuz. (Araf Suresi, 204)

Toplumda birçok insan Allah'ın bu emrini bilmez. Televizyonda, radyoda Kuran okunurken insanlar günlük hayatlarına devam eder, bir yandan da sohbet ederler. Oysa böyle bir durumda yapılması gereken susup dinlemektir. Eğer şartlardan dolayı bir sessizlik sağlanamıyorsa o zaman televizyon ve-

ya radyo kapatılabilir. Çünkü aksini yapmak Allah'ın farz kıldığı bir hükmü yerine getirmemek olur.

87♦ Kuran'ı okumak yeterli midir?

Bugün kendisini Müslüman olarak nitelendiren birçok insan, Allah'ın kendisinden ne istediğini ne yaparsa gerçek Müslüman olacağını bilmez. Çünkü hayatında bir kere bile Allah'ın kendisine gönderdiği kutsal kitabı okumamıştır. Oysa Allah Kuran'ı, insanları neden yarattığını ve onlardan ne istediğini bildirmek için yollamıştır. Allah'ı tanımak, O'nu razı ederek, cennetine gitmek isteyen insanların Kuran'ı çok iyi bilmeleri gerekir.

Ancak cahiliye toplumlarında Kuran'a bakış açısı son derece yanlıştır. Bu insanlardan bazıları Kuran'ı sadece okur, ama Allah'ın kendisine verdiği öğütleri hiç düşünmez, üzerine almaz, hayatına geçirmez. Kuran okumak bir ibadettir ama Kuran, Allah'ı tanımak, Allah'ın istediklerini öğrenmek ve hayata geçirmek için okunur. Yine bu insanlardan bazıları Kuran'ın sadece bir dua kitabı olduğunu sanır. Dua ederken Kuran'dan ezberlediği ayetleri anlamadan okur. Elbette Kuran'da Allah Peygamberlerin dualarından örnekler vermiştir ve müminlerin bu duaları örnek almaları gerekir. Ancak Kuran'ı sadece bir dua kitabı olarak düşünmek yanlış ve eksik bir bakış açısı olur.

Alllah müminler için bir rehber olarak Kuran'ı indirmiştir ve Kuran, apaçık ayetleri ile müminleri karanlıklardan nura çıkarır. Kuran'ın bu özelliğini Allah şöyle bildirir:

... Size Allah'tan bir nur ve apaçık bir Kitap geldi. Allah, rızasına uyanları bununla kurtuluş yollarına ulaştırır ve onları kendi izniyle karanlıklardan nura çıkarır. Onları dosdoğru yola yöneltip-iletir. (Maide Suresi, 15-16)

... Bu bir Kitap'tır ki, Rabbinin izniyle insanları karanlıklardan nura, O güçlü ve övgüye layık olanın yoluna çıkarman için sana indirdik. (İbrahim Suresi, 1)

Söz konusu insanların Kuran hakkındaki yanlış bir inançları da, Kuran'ın geçmiş ümmetlere indirildiği şeklindedir. Oysa zamanın geçmesi, teknolojinin gelişmesi, uzay veya bilgisayar çağında olmamız bir şeyi değiştirmez. 1400 sene önceki insanlar ile bugün yaşayan ya da gelecekte yaşayacak olan insanların hırsları, tutkuları, dünyaya bakış açıları, cahillikleri hep aynıdır. Ve bunların yerine koymaları gereken doğru bilginin kaynağı da her zaman için Kuran'dır. Allah Kuran'a tabi olmamak için onun "geçmişlerin masalı" olduğunu iddia eden insanları cehennem ile uyarıp korkutmuştur:

Ona ayetlerimiz okunduğu zaman: "Geçmişlerin masallarıdır" dedi. Asla, hayır; onların kazandıkları, kalpleri üzerinde pas tutmuştur. Hayır; gerçekten onlar, Rablerinden perdelenerek-yoksun tutulmuşlardır. Sonra onlar, kuşkusuz cehenneme yollanacaklardır. (Mutaffifin Suresi, 13-16)

88♦ Din hangi yönleriyle barış ve huzuru sağlar?

Din herşeyden önce insanların vicdanlarına göre yaşamalarını emreder. Herkesin vicdanlı davrandığı bir ortamda ise çekişme, kavga veya huzuru bozacak herhangi bir davranışa rastlanmaz.

Dine uyan insanlar akıl ve sağduyu sahibi kişilerdir ve olaylara yaklaşımları da bu şekilde olur. Dolayısıyla daima çözümcü ve rahatlatıcı bir tutum sergilerler. Bu da bulundukları ortamın refah içinde olmasını sağlar.

Din adaleti emreder. Herkese hakkı tam olarak verilir, dolayısıyla kimsenin kendi hakkı için mücadele vermesine, bunun için türlü türlü yollara başvurmasına gerek kalmaz. Hakkı zaten diğer dindar ve vicdanlı kişiler tarafından en güzel şekliyle korunur.

Dindar insanlar Allah'tan korktukları için cinayet, intihar, hırsızlık gibi Allah'ın haram kıldığı eylemlere girişmezler. Ahirette hesabını veremeyecekleri bir şeyi asla yapmazlar.

Dinde kişisel çıkarlar için hırs yapmak yoktur. Herkes dinin ortak menfaati için gücünün yettiğinin en fazlasını yapmakla sorumludur. Dolayısıyla çıkarların çatışması sonucu oluşabilecek bir huzursuzluk söz konusu olmaz.

Dinde baskı ve zorlama yoktur. Müminler sadece dinin gösterdiği gerçekleri anlatmakla sorumlu tutulmuşlardır.

Ayrıca Kuran'da Allah'ın iman edenlerin üzerine özel olarak güven duygusu ve huzur indirdiği bildirilmektedir. Bu, salih müminlere Allah Katından verilen büyük bir nimettir. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilir:

Mü'minlerin kalplerine, imanlarına iman katıp-arttırsınlar diye, 'güven duygusu ve huzur' indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır: Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Fetih Suresi, 4)

Burada anlatılanlar dinin insanlara sunduğu güzel ortamın çok genel bir tarifidir. Din gerek insanlar, gerek toplumlar açısından dünyada yaşanabilecek en huzur dolu, en ideal, en kusursuz ortamı sağlar.

89♦ Kuran'da öğütlenen ticaret ahlakı nasıldır?

Mümin hayatı boyunca yaptığı her işi Allah'ın rızası ve hoşnutluğu için yapar. Yaptığı iş ne olursa olsun ona asıl amacını unutturmaz. Allah Kuran'da müminlerden bahsederken ticaretin veya alışverişin onlara asıl amaçlarını unutturmadığını şöyle bildirmiştir:

(Öyle) Adamlar ki, ne ticaret, ne alış-veriş onları Allah'ı zikretmekten, dosdoğru namazı kılmaktan ve zekatı vermekten 'tutkuya kaptırıp alıkoymaz'; onlar, kalplerin ve gözlerin inkılaba uğrayacağı (dehşetten allak bullak olacağı) günden korkarlar. (Nur Suresi, 37)

Allah'ın müminlerden istediği üstün bir ahlak vardır ve müminler hangi iş üzerinde olurlarsa olsunlar bu ahlakın gereklerini yerine getirirler. Ticaret yaparken de yine dürüst, yine samimi, yine fedakar, yine çalışkan, yine adaletli, yine te-

vazuludurlar. Yine bütün dikkatleri Allah'ın rızasında ve O'nun helal-haram sınırlarındadır. Bunlarla birlikte Allah müminlere ticaret yaparken başkalarının haklarına tecavüz etmemelerini, ölçüyü ve tartıyı tam tutmalarını, insanların eşyasını değerden düşürmemelerini emretmiştir. (Hud Suresi, 85)

Ayrıca ticaret yaparken dürüst olmanın, insanlara haksızlık yapmamanın ve böyle güzel bir ahlak göstererek Allah'ı razı etmenin daha hayırlı olacağı İsra Suresi'nde şu şekilde bildirilmiştir:

Ölçtüğünüz zaman ölçüyü tam tutun ve dosdoğru bir tartıyla tartın; bu, daha hayırlıdır ve sonuç bakımından daha güzeldir. (İsra Suresi, 35)

90♦ Tevekkülsüzlüğün insan ruhunda yol açtığı tahribatlar nelerdir?

Tevekkül bir insanın her işinde Allah'a güvenip dayanması, tek koruyucusunun Allah olduğunu bilerek O'na teslim olması anlamına gelir. Olayların her zaman Allah'ın kontrolü altında gerçekleştiğini bilen müminler O'nun, Kendisi'ne iman edenleri, her zaman desteklediğini, onlara yardım ettiğini de bilirler. Elbette bu ruh halini yaşayan insanın kalbi her zaman huzur ve güven içindedir. Tevekkülü yaşamayan, kendini Allah'a teslim etmemiş kişiler ise hayatlarını büyük bir korku, endişe, sıkıntı, panik, güvensizlik, tatminsizlik, hırs, öfke, bunalım, pişmanlık, kıskançlık gibi duygular içinde geçirirler. Allah inkarları dolayısıyla bu insanların kalplerine büyük bir sıkıntı yerleştirir. Tevekkülün rahatlığını, konforunu, huzurunu

onlara yaşatmaz. Allah'a güvenip dayanmayanların kalbinde oluşan bu sıkıntı Kuran'da şöyle tarif edilmiştir:

Allah, kimi hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğe yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. Allah, iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir. (En'am Suresi, 125)

Allah'ı birleyen (Hanif)ler olarak, O'na (hiçbir) ortak koşmaksızın. Kim Allah'a ortak koşarsa, sanki o gökten düşmüş de onu bir kuş kapıvermiş veya rüzgar onu ıssız bir yere sürükleyip atmış gibidir. (Hac Suresi, 31)

91♦ Fiili dua nasıl yapılır?

Fiili dua bir insanın sözlü dua ederek istediği şeyi, elinden gelen tüm gayreti gösterip, o işin gerçekleşmesi için gereken herşeyi yerine getirerek istemeye devam etmesidir. Örneğin bir insan su ister, ama suyun önüne gelmesini beklemez, gider suyu bardağına koyar ve sonra suyu içer. Yani Allah'tan istediği şeyin gerçekleşmesi için Allah'ın kendisine öğrettiği sebepleri ve kanunları elinden geldiği kadar yerine getirip sonucunu Allah'tan bekler. Bunun gibi, bir insan bir sınavı kazanmayı çok ister, Allah'a bunun için dua eder, elbette bunun için gerekli çalışmaları da yapar, öğrenmesi gerekenleri öğrenir, çalışmasını engelleyecek, dikkatini dağıtacak ortamlardan kaçınır ve bu gayretinin sonucunda da Allah ona bir başarı verir.

İnsanların bir kısmı, dua hakkında yanlış bir inanca sahiptirler. Bu kişilere göre Allah'a dua edildikten sonra bir köşeye çekilmek ve duanın sonucunu beklemek gerekir. Oysa bu samimi bir tavır değildir. Çünkü bir şeyi gerçekten isteyen kişi onun için hem sözlü, hem de fiili duayı yerine getirmelidir. Ancak her türlü fiili çabayı yerine getirip "ben herşeyi yaptım" diyen ve Allah'a sözlü olarak dua etmeyi unutan bir insanın da hatasına düşmemek gerekir. Her iki duanın da birarada yapılması gerekir.

92♦ Toplumdaki dejenerasyonla dinsizlik arasındaki bağlantı nedir?

Allah'ın insanlara indirdiği dine teslim olmayı kabul etmeyen insanlar Kuran'da anlatılan güzel ahlakı yaşayamazlar ve yine Kuran'da insanlara bildirilmiş olan sınırları korumazlar. Allah'tan korkup sakınmadıkları ve ahirete de inanmadıkları için yaptıklarının hesabını verme korkusu içinde olmazlar. Bu yüzden dinin yaşanmadığı toplumlar her türlü ahlaksızlığı ve kötülüğü korkusuzca, sonucunu düşünmeden yaşayan insanlardan oluşur. Böyle toplumların hızlı ve büyük çaplı bir dejenerasyon sürecine girmesi de kaçınılmazdır. Çünkü bu insanlar yasaklandığı halde, rahatlıkla hırsızlık yapar, insanlara zarar verir, öfkelenir, adam öldürür, başkalarının haklarına tecavüz eder, yalan söyler, kendilerinden başka kimseye asla değer vermez, herşeyi bir çıkar karşılığında yapar, kendilerinden daha güçsüz birini mutlaka ezerler. "Ben dindar değilim ama öfkeli de değilim" diyen kişi bir gün tahammül edemeyeceği bir olayla karşılaşır ve kendinde her türlü kötülüğü yapma hakkı-

nı görür. Öyle öfkelenir ki yeri geldiğinde adam öldürmeye bile kalkışabilir.

İşte dinsizlik, herhangi bir sınır tanımadığı için, toplumların tüm insani duygularını öldürür. Ve müthiş bir dejenerasyonun yaşanmasına sebebiyet verir. Dinsiz toplumlarda, dinin insanlara getirdiği adalet, yumuşak başlılık, terbiye, merhamet ve sevgi asla olmaz. Bu yüzden dinsizlik bir toplumdaki dejenerasyonun ana kaynağıdır.

93♦ Cinler nasıl varlıklardır? Cinlerin de iman edeni ve etmeyeni var mıdır? Ahirette onların da yaşayacağı cennet ve cehennem olacak mı?

Cinler tıpkı insanlar gibi Allah'a ibadet etmeleri için, fakat insan gibi topraktan değil ateşten yaratılmış, insanlardan farklı bir boyutta yaşayan varlıklardır. (Zariyat Suresi, 56), (Hicr Suresi, 27) Allah cinlere de iman etmeleri için elçilerini göndermektedir. (En'am Suresi, 130) Onların içlerinde de iman edenler ve iman etmeyenler vardır. Allah cinlerin bu durumunu bir ayetinde şöyle haber vermektedir:

"Ve elbette bizden Müslüman olanlar da var, zulmedenler de. İşte (Allah'a) teslim olanlar, artık onlar 'gerçeği ve doğruyu' araştırıp-bulanlardır." (Cin Suresi, 14)

Aynı zamanda aralarında insanlarda olduğu gibi Peygamberlere düşmanlık yapanlar da vardır:

Böylece her Peygambere, insan ve cin şeytanla-

rından bir düşman kıldık... (En'am Suresi, 112)

Ve cinler de tıpkı insanlar gibi ahirette yaptıklarının karşılığını göreceklerdir. Allah'a iman edip, Peygamberlerin uyarılarını dinleyenler asla haksızlığa uğratılmayıp, ecirlerinin karşılığını alacaklardır. İnkarcı olan cinler ise, inkarcı insanlarla birlikte cehenneme atılacaklardır. Allah bu kesin gerçeği Kuran'da bildirmiştir:

Andolsun, cehennem için cinlerden ve insanlardan çok sayıda kişi yarattık (hazırladık). Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

94♦ Cinler gelecekten haber verebilir mi?

Allah Kuran'da, gaybı Kendisi'nden başka kimsenin kesinlikle bilmediğini ve bilmeye de asla güç yetiremeyeceğini birçok ayette bildirmiştir. Bu ayetlerden biri şöyledir:

De ki: "Göklerde ve yerde gaybı Allah'tan başka kimse bilmez. Onlar ne zaman dirileceklerinin şuuruna varmıyorlar." (Neml Suresi, 65)

Cinler de Allah'ın dilemesi dışında hiçbir şekilde gelecekle ilgili bir bilgi elde edemezler. Kuran'da cinlerin gaybtan bilgi almaya çalıştıklarını ama bunu başaramadıklarını, kendilerinin de bunu itiraf ettiğini anlatan ayetler vardır. Cin Suresi'nde geçen bu ayetler insanların cinler hakkındaki yanlış

inançlarını da ortadan kaldıracak şekildedir. Ayrıca Kuran'da Hz. Süleyman'a hizmet eden cinlerden de söz edilmektedir. Ve bu cinlerin Hz. Süleyman'ın ölümünü çok sonra haber aldıkları bildirilmektedir. Dolayısıyla cinlerden bir fayda görmek ümidiyle onlara sığınan insanlar çok büyük bir yanılgıya düştüklerini bilmelidirler. Çünkü cinlerin geleceğe yönelik bir bilgi edinmeleri -Allah'ın dilemesi dışında- mümkün değildir. Kuran'da Hz. Süleyman kıssasıyla da cinlerin gayba yönelik bir bilgi taşımadıklarına dikkat çekilmiştir:

Böylece onun (Süleyman'ın) ölümüne karar verdiğimiz zaman, ölümünü, onlara, asasını yemekte olan bir ağaç kurdundan başkası haber vermedi. Artık o, yere yıkılıp-düşünce, açıkca ortaya çıktı ki, şayet cinler gaybı bilmiş olsalardı böylesine aşağılanıcı bir azab içinde kalıp-yaşamazlardı. (Sebe Suresi, 14)

Cin Suresi'nde cinlerin gaybtan haber öğrenemedikleri ile ilgili bildirilen diğer ayetler ise şöyledir:

Doğrusu biz göğü yokladık; fakat onu güçlü koruyucular ve şihablarla kaplı (doldurulmuş) bulduk. Oysa gerçekte biz, dinlemek için onun oturma yerlerinde otururduk. Ama şimdi kim dinleyecek olsa, (hemen) kendisini izleyen bir şihab bulur. Doğrusu bilmiyoruz; yeryüzünde olanlara bir kötülük mü istendi, yoksa Rableri kendileri için (doğruya iletici) bir hayır mı diledi? (Cin Suresi, 8-10)

95♦ Yeryüzünde canlılığın ilk olarak nasıl ortaya çıktığı sorusunun cevabı fosil kayıtlarına bakılarak bulunabilir mi?

Fosil kayıtlarına bakılarak canlıların nasıl ortaya çıktıkları sorusunun cevabını kolaylıkla verebiliriz. Kompleks canlılarla ilgili fosil kayıtlarına ilk olarak, günümüzden yaklaşık 520-530 milyon yıl önceki bir dönem olan Kambriyen Devrine ait tabakalarda rastlanmaktadır.

Kambriyen kayalıklarında bulunmuş olan fosillerde, salyangozlara, trilobitlere, süngerlere, solucanlara, denizanalarına, yüzücü kabuklulara ve deniz zambaklarına rastlanmaktadır. Bu omurgasız canlıların hepsi bir anda ve evrim teorisinin iddia ettiğinin aksine bir ataları olmadan ortaya çıkmışlardır. Canlıların bu şekilde, mucizevi olarak birdenbire ortaya çıkışları, evrimci bilimadamları tarafından "Kambriyen Patlaması"olarak da adlandırılır.

Nasıl olup da bu kadar çok çeşitte canlının aniden ortaya çıktığı sorusu evrimcilerin hiçbir şekilde cevaplayamadıkları bir sorudur. Öyle ki evrimin dünya çapındaki en önemli savunucularından olan İngiliz biyolog Richard Dawkins, bu gerçek karşısında şunları söylemektedir:

… Kambriyen katmanları, başlıca omurgasız gruplarını bulduğumuz en eski katmanlardır. Bunlar, ilk olarak ortaya çıktıkları halleriyle, oldukça evrimleşmiş bir haldeler. Sanki hiçbir evrim tarihine sahip olmadan, o halde, orada

meydana gelmiş gibiler. Tabi ki, bu ani ortaya çıkış, yaratılışçıları oldukça memnun etmektedir. (Richard Dawkins, The Blind Watchmaker, London: W.W. Norton 1986, s.229)

Kambriyen Patlaması, bir evrimci olan Dawkins'in de itiraf ettiği gibi, canlıların yeryüzünde bir anda ve özel bir yaratılışla var olduklarının delillerinden biridir..

96♦ Bundan milyonlarca yıl önce yaşamış olan canlılar nasıl yapılara sahiplerdi?

Bundan yaklaşık 500 milyon yıl önce yaşamış olan canlılar da günümüz canlıları gibi kompleks yapılara sahiplerdi. Kambriyen Devri'nde ortaya çıkan canlı fosilleri, bilim adamları ve özellikle de evrimciler açısından son derece şaşırtıcı olmuştur. Çünkü evrim teorisinin iddiasına göre, o dönemde ortaya çıkan canlılarda bugünkülerden farklı, daha "ilkel" sayılabilecek sistemlerin var olması gerekir.

Oysa sahip oldukları göz, solungaç, kan dolaşımı sistemi gibi kompleks yapılar bu canlıların ilkel olmadıklarının bir delilidir. Örneğin Kambriyen Devri canlılarından olan trilobitler, günümüz böceklerinde de var olan çift mercekli petek göz yapısına sahiplerdi. Karmaşık bir yapısı olan bu trilobit gözlerinin petek şeklinde yüzlerce parçası vardı. 530 milyon yıl önce çıkmış olan bu kusursuz göz yapısı karşısında evrimciler de hayretlerini ifade etmek zorunda kalmışlardır.

Harvard, Rochester ve Chicago Üniversiteleri'nden evrimci jeoloji profesörü David Raup; "Trilobitlerin gözü, ancak günümüzün iyi eğitim görmüş ve son derece yetenekli bir optik mühendisi tarafından geliştirilebilecek bir tasarıma sahipti" (David Raup, "Conflicts Between Darwin and Paleontology", Bulletin, Field Museum of Natural History, Cilt 50, Ocak 1979, s.24) diyerek trilobit gözünün tesadüfen oluşmasının imkansızlığını da kabul etmek zorunda kalmıştır.

97♦ Dinozorların sinek avlamaya çalışırken kanatlandığını söyleyen evrimciler sineklerin kökenini açıklayabilirler mi?

Evrimciler sineklerin kökeni ile ilgili hiçbir açıklama yapamazlar. Ama ne ilginçtir ki küçücük bir sineğin nasıl oluştuğunu açıklayamazken, koskoca dinozorların kuşlara dönüşmesine kendilerince açıklama getirmeye çalışırlar. Üstelik dinozorların sinek avlamak için ön ayaklarını birbirine çırparken ayakların kanatlara dönüştüğü gibi masalsı bir iddiada bulunurlar. Henüz küçücük bir sineğe açıklama getiremeyen bir teorinin ondan çok daha hantal bir canlının oluşumundan söz etmesi elbette anlamsızdır.

Evrimcilerin sineklerin kökeni konusuna hiç değinmemelerinin önemli nedenleri vardır. Öncelikle sinekler son derece kusursuz, hatta günümüz teknolojisiyle dahi tam olarak

taklit edilememiş bir uçuş mekanizmasına sahiptirler. Bir sineğin saniyede 500-1000 kere hareket ettirebildiği mükemmel bir kanat sistemi vardır. Üstelik bu sistem öylesine kusursuz planlanmıştır ki, sinek bu şaşırtıcı hızdaki hareketi her iki kanadı için eş zamanlı olarak yapabilir. Bununla birlikte karmaşık bir solunum sistemine de sahiptir. Uçuş için gereken oksijeni diğer canlılara göre çok daha süratli ve verimli kullanabilir.

İngiliz biyolog Wootton Robin sineklerdeki üstün yaratılışı şöyle tarif etmektedir:

> *Sinek kanatlarının işleyişini öğrendikçe, sahip oldukları tasarımın ne denli kusursuz ve hassas olduğunu daha iyi anlıyoruz… Son derece elastik özelliklere sahip parçalar, havanın en iyi biçimde kullanılabilmesi için, gerekli kuvvetler karşısında gerekli esnekliği gösterecek biçimde hassasiyetle biraraya getirilmişlerdir. Sinek kanatlarıyla boy ölçüşebilecek teknolojik bir yapı yok gibidir. (J. Robin Wootton, "The Mechanical Design of Insect Wings", Scientific American, Cilt 263, Kasım 1990, s.120)*

98♦ Fil, sincap ve diğer memeliler tek bir kökenden gelmiş olabilirler mi?

Evrim teorisinin iddialarına göre sürüngenler hem kuşların hem de memelilerin atasıdırlar. Memeli olarak nitelendirilen canlılar genel hatlarıyla düşünüldüğünde böyle bir iddianın

imkansız olduğu rahatlıkla görülecektir. Örneğin kaplanları, inekleri, ayıları, filleri, yunusları, balinaları, fareleri, yarasaları bir düşünelim. Bu memeli türleri arasında son derece büyük yapısal farklılıklar vardır. Üstelik bu canlıların her birinin kendi ihtiyaçlarına uygun, özel mekanizmaları vardır. Örneğin yunuslar son derece hassas bir sonar sistemine sahiptirler. Ayılarınsa yaşadıkları bölgenin iklim şartlarına uygun mekanizmaları vardır.

Bu farklılıkların evrimciler açısından nasıl büyük bir zorluk oluşturduğunu evrimci Zoolog Eric Lombard şöyle belirtmiştir:

Memeliler sınıfı içinde evrimsel akrabalık ilişkileri (filogenetik bağlar) kurmak için bilgi arayanlar, hayal kırıklığına uğrayacaktır. (Eric Lombard, "Review of Evolutionary Priniples of the mammalian Middle Ear, Gerald Fleischer", Evolution, Cilt 33, Aralık 1979, s.1230)

Bu farklılıkların dışında fosil kayıtları da tüm canlıların olduğu gibi memelilerin de bugünkü kusursuz yapılarıyla, bir anda ortaya çıktıklarını hiçbir şekilde evrimsel bir süreç yaşamadıklarını gösterir.

99♦ Canlı hücreleri tesadüfen meydana gelmiş olabilirler mi?

Hayır olamazlar, çünkü hücreler kendi kendilerine ya da tesadüfen oluşamayacak karmaşıklıkta bir yapıya sahiptirler.

Bir hücrede bulunan özel çalışma sistemleri, haberleşme sistemleri, hücre içi ve dışı ulaşımı sağlayan sistemler, madde alış-verişini denetleyen sistemler, bilgilerin depolandığı merkezler gibi son derece kompleks yapılar, ancak mikroskoplar yardımıyla görülebilecek kadar küçük bir alana sığdırılmıştır. Evrimci bilim adamlarından W.H. Thorpe: "Canlı hücrelerinin en basitinin sahip olduğu mekanizma bile, insanoğlunun şimdiye kadar yaptığı, hatta hayal ettiği bütün makinalardan çok daha komplekstir" (W. R. Bird, The Origin of Species Revisited., Nashville: Thomas Nelson Co., 1991, s.298-299) diyerek hücrenin yapısındaki mükemmelliği vurgulamaktadır.

20. yüzyıl teknolojisi ile üretilememiş olan, bu kadar kusursuz bir yapının kendi kendine oluşma ihtimali sıfırdır. Hücreyi, tüm bu kusursuz yapısıyla Allah yaratmıştır.

100♦ Hücrenin çekirdeğinde bulunan DNA molekülünün tesadüfen oluşması mümkün müdür?

DNA, son derece karmaşık yapısı olan bir moleküldür. Bu molekülde insan vücudu ile ilgili tüm bilgiler kodlanmış halde bulunur. Boy, saç, göz ve cilt rengi gibi özelliklerin yanısıra, vücuttaki 206 kemiğin, 600 kasın, 10.000 işitme siniri ağının, 2 milyon optik sinir ağının, 100 milyar sinir hücresinin ve 100 trilyon hücrenin planları tek bir hücrenin DNA'sına

sığdırılmıştır. DNA'daki bu bilgileri kağıda dökmeye kalktığımızda ise, yaklaşık 500'er sayfalık 900 ciltten oluşan dev bir kütüphane oluşturmamız gerekir. Ama bu bilgilerin tümü, ciltler dolusu ansiklopedilerde değil, gözle görülemeyen DNA'nın "gen" adı verilen parçalarında şifrelenmiştir.

Genlerse nükleotid adı verilen dört bazın belirli bir sıralamada dizilmesiyle oluşur. Bu sıralamada meydana gelebilecek herhangi bir hata o geni işlemez hale getirir. İnsan vücudunda ise toplam olarak 200.000 tane gen vardır. Bu genleri oluşturan milyonlarca nükleotidin her birinin doğru sıralamada olmaları şarttır. Bu sıralamanın tesadüfen oluşma ihtimali ile ilgili matematiksel hesaplar yapıldığında bunun imkansız olduğu görülür. Örneğin bu konuda evrimci bir biyolog olan Frank Salisbury'nin yaptığı hesaplamaya göre, böyle bir ihtimal 4^{1000}'de birdir. 4^{1000}'de bir, 10^{620}'de bire eşittir ki bu sayı 10'un yanına 620 tane sıfır eklenmesiyle elde edilen, aklın kavrama sınırlarının çok üstünde bir rakamdır.

Nükleotidlerin tesadüfen biraraya gelerek DNA ve RNA'yı oluşturmalarının imkansızlığını, evrimci bilimadamı Paul Auger şöyle ifade etmiştir:

Rastgele kimyasal olaylar sayesinde nükleotidler gibi karmaşık moleküllerin ortaya çıkışı konusunda bence iki aşamayı net bir biçimde birbirinden ayırmamız gerekir; tek tek nükleotidlerin üretilmesi –ki bu belki mümkün olabilir- ve bunların çok özel seriler halinde birbirine bağlan-

ması. İşte bu ikincisi, olanaksızdır. (Paul Auger, De La Physique Theorique a la Biologie, 1970, s.336)

Dediler ki: "Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın." (Bakara Suresi, 32)